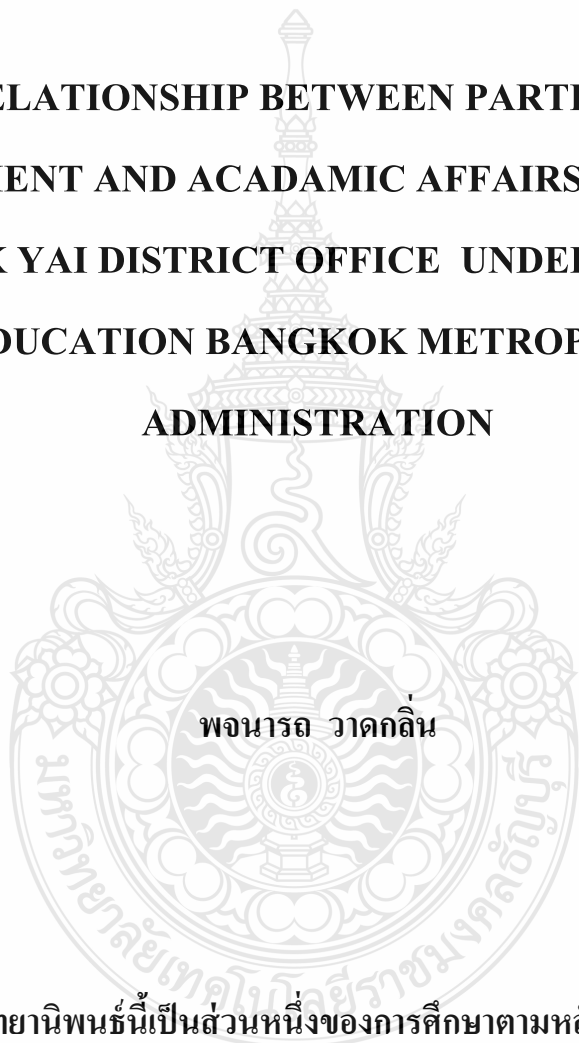

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วม
กับการดำเนินงานด้านวิชาการ
โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่
สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

THE RELATIONSHIP BETWEEN PARTICIPATIVE
MANAGEMENT AND ACADAMIC AFFAIRS OF SCHOOLS
IN BANGKOK YAI DISTRICT OFFICE UNDER DEPARTMENT
OF EDUCATION BANGKOK METROPOLITAN
ADMINISTRATION

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2556
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วม
กับการดำเนินงานด้านวิชาการ
โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่
สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

พจนารถ วาดกลิ่น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2556
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงาน ด้านวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนัก การศึกษากรุงเทพมหานคร
ชื่อ – นามสกุล	นางสาวพจนารถ วาดกลิ่น
สาขาวิชา	เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์พรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์, ปร.ด.
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม 2) ระดับการดำเนินงานด้านวิชาการและ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครู โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2556 รวม 125 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามความคิดเห็น เป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และ 2) การดำเนินงานด้านวิชาการ อยู่ในระดับมากทั้งโดยทางรวมและรายด้าน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม การดำเนินงานด้านวิชาการ

Thesis Title	The Relation Between Participative Management and Academic Affairs of Schools In Bangkok Yai District Office Under Department of Education Bangkok Metropolitan Administration
Name - Surname	Miss.Potjanat Vadklin
Program	Educational Administration Technology
Thesis Advisor	Assistant Professor Sutthiporn Boonsong, Ed.D.
Thesis Co-advisor	Mrs.Pornvip Suriyachaivatana, Ph.D.
Academic Year	2013

ABSTRACT

This research aimed to study: 1) the level of participative management 2) the level of academic affairs and 3) the relationship between participation management and academic affairs of schools in Bangkok Yai district office under department of education Bangkok metropolitan administration.

The samples used in this study are 125 included directors, vice directors and teachers of schools in Bangkok Yai district office under department of education Bangkok metropolitan administration in 2013. A five point numerical rating scale was decided upon to be used as tool. The statistical techniques used were: percentage, average, standard deviation and correlation coefficient of Pearson.

The results showed that 1) participative management 2) academic affair at a very high level both of over alls and aspect and 3) the relationship between participative management and academic affairs of schools in Bangkok Yai district office, under department of Education Bangkok metropolitan administration were statistical significant high at .01 level.

Keywords: participative management, academic affair

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาอย่างสูงจาก ดร.พรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาฯ ร่วม ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการตรวจผลงาน ให้คำปรึกษา รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ได้ตามถึงวิธีการดำเนินงาน และเติมเต็มให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.สุทธิพร บุญส่ง คณะบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่ได้ผลักดันให้วิทยานิพนธ์นี้ประสบความสำเร็จ รวมไปถึงคณะกรรมการสอบทุกท่าน อันได้แก่ ดร.รสริน เจริญไชสง ประธานคณะกรรมการสอบ ดร.อนันต์ เตียวต้อย กรรมการจากภายนอก และดร.ต้องลักษณะ จิรวชิรากร กรรมการจากภายใน ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าพิจารณาวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการทำวิจัย กระทั่งวิทยานิพนธ์นี้เสร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.ประนอม พันธุ์ไสว อาจารย์สุกัญญา คล้ายทอง อาจารย์ชัยอนันต์ มั่นคง ดร.ต้องลักษณะ จิรวชิรากร และดร.สุภาวดี วงษ์สกุล ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้คำแนะนำเกี่ยวกับผลของการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนผู้บริหาร และครูสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม ทำให้ได้รับข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์

นอกเหนือจากนี้ขอกราบขอบพระคุณนายจำเริญ วาดกลิ่น และนางพูนสวัสดิ์ วาดกลิ่น ผู้เป็นบิดามารดา ที่ให้การสนับสนุนในการศึกษา นางสาวพนีย์ วาดกลิ่น และจ.ศ.ต.ชาญชัย ดิจริง ที่สนับสนุนทุนในการวิจัย และเป็นผู้จุดประกายให้เกิดความสำเร็จ ตลอดจนเพื่อนร่วมรุ่น ที่ช่วยเหลือร่วมกันฟันฝ่าอุปสรรคมาด้วยกัน คณาจารย์สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีทุกท่าน ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของผลสำเร็จในการวิจัยครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเพื่อบุชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

พจนารถ วาดกลิ่น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(9)
สารบัญภาพ	(12)
บทที่ 1 บทนำ	13
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	13
1.2 วัตถุประสงค์งานวิจัย	16
1.3 คำถามการวิจัย	16
1.4 สมมติฐานการวิจัย	17
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	17
1.6 คำจำกัดความในการวิจัย	18
1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย	20
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	21
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
2.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	23
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ.....	34
2.3 การจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร.....	43
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	56
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	56
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	57
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	59
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	60
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	63
4.2 การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร.....	65
4.3 การดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร.....	71
4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงาน ด้านวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร.....	77
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	85
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัย.....	85
5.2 สรุปผลการวิจัย.....	85
5.3 อภิปรายผล.....	88
5.4 ข้อเสนอแนะ.....	89
บรรณานุกรม.....	91
ภาคผนวก.....	94
ภาคผนวก ก รายชื่อคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	95

ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	97
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	103
ภาคผนวก ง การประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง.....	113
ภาคผนวก จ รายชื่อโรงเรียนที่เก็บข้อมูล.....	121
ประวัติผู้เขียน.....	123

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบจุดเด่นและข้อจำกัดของแนวคิด และทฤษฎีของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม.....	31
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	57
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	64
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลระดับการบริหารงานแบบ มีส่วนร่วมของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม.....	66
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายชื่อย่อย ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_1).....	67
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายชื่อย่อย ด้านการดำเนินการ (X_2).....	68
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายชื่อย่อย ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (X_3).....	69
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียน ในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายชื่อย่อย ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล(X_4).....	70

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลระดับการดำเนินงาน ด้านวิชาการ ของ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม.....	71
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการดำเนินงานด้านวิชาการ ของ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายชื่อย่อย ด้านงานบริหารวิชาการ(Y_1).....	72
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการดำเนินงานด้านวิชาการ ของ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายชื่อย่อย ด้านการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน(Y_2).....	73
ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการดำเนินงานด้านวิชาการ ของ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายชื่อย่อย ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้(Y_3).....	74
ตารางที่ 4.11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการดำเนินงานด้านวิชาการ ของ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายชื่อย่อย ด้านงานประกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา(Y_4).....	75
ตารางที่ 4.12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการดำเนินงานด้านวิชาการ ของ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายชื่อย่อย ด้านงานพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน(Y_5).....	76
ตารางที่ 4.13	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการ ดำเนินงานด้านวิชาการ ของ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร ในภาพรวม.....	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 4.14	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านงานบริหารวิชาการ(Y_1).....	79
ตารางที่ 4.15	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน(Y_2).....	80
ตารางที่ 4.16	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้(Y_3).....	81
ตารางที่ 4.17	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา(Y_4)...	82
ตารางที่ 4.18	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านงานพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ ของนักเรียน(Y_5).....	83
ตารางที่ 4.19	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการของ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร.....	84

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	21
ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา	40
ภาพที่ 2.2 ระบบการบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร	44

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยได้รับผลกระทบอันเนื่องมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม รวมทั้งการเมืองและการปกครอง ทุกประเทศจึงเกิดการแข่งขันกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขันและยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง ทุกฝ่ายจึงต้องตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนา โดยเฉพาะการพัฒนาคน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง หากพลเมืองมีคุณภาพ ประเทศนั้นก็จะมีเจริญก้าวหน้า แต่การที่คนจะมีคุณภาพเพียงใดต้องขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาโดยภาครัฐควรเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา จึงได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พุทธศักราช 2555 – 2559) เน้นในเรื่องการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ สร้างและพัฒนากำลังคนที่เป็นเลิศ โดยจะเพิ่มจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยเป็น 10 ปี การพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิต เริ่มตั้งแต่วัยเด็กให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็ง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 จึงกำหนดพันธกิจของการพัฒนาคนให้มีคุณภาพพร้อมคุณธรรมและรอบรู้อย่างเท่าทัน มีสุขภาพที่ดี อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนที่เข้มแข็งพึ่งตนเองได้มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีภายใต้คุณภาพของความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญที่สุดในการพัฒนาคนในทุกด้านตลอดชีวิต หลักการและจุดมุ่งหมายของการศึกษานั้นมิใช่เพียงเพื่อความเจริญงอกงามทางปัญญา ความคิด จิตใจและคุณธรรมเท่านั้นแต่ยังรวมไปถึงการอยู่ดีมีสุข สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้ซึ่งจะส่งผลไปสู่การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าและเป็นที่ยอมรับของนานาชาติด้วย (กรมวิชาการ, 2541, น.1) โดยหลักการจัดการศึกษายังยึดหลักสำคัญคือผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ถือว่า “ผู้เรียนสำคัญที่สุด” กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (บุญเชิด ภิญ โยธอนันตพงษ์, 2544, น. 195) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดขอบข่ายของการบริหารบุคลากรและการจัดการศึกษาไว้ 4 งานคืองานการบริหารงานวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคลากรและงานบริหารงานทั่วไป จากขอบข่ายงานบริหารสถานศึกษากำหนดไว้ 4 งานนั้นผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการบริหารการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเปรียบเสมือนลม

หายใจที่จำเป็นของชีวิต ยิ่งในยุคที่มีการพัฒนาการศึกษาอยู่ในท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในแง่บวกและในแง่ลบ อันมีผลกระทบเชื่อมโยงมาจากบริบทของสังคมโลกการพัฒนาจะเข้ามามีส่วนช่วยให้การศึกษาสามารถก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคงและสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้อย่างมีศักดิ์ศรี

ปัจจุบัน โลกไม่ได้หยุดนิ่งอยู่กับที่แต่พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและที่สำคัญคือบุคลากรทางการศึกษาต้องสนใจใฝ่รู้ มีความรักที่จะเรียนรู้และมีความพร้อมที่จะแสวงหาความรู้ ความหวังของการพัฒนาการศึกษาที่จะเกิดขึ้น ดังนั้นเราต้องช่วยกันพัฒนาโอกาสและคุณภาพของบุคลากรทางการศึกษา ให้กำลังใจ ส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกัน (บัญชา อึ้งสกุล, 2542, น. 30 - 31) อย่างไรก็ตามความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการบริหาร คือการยอมรับการเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา มีความราบรื่นการบริหารผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาและการตัดสินใจในการบริหารมีคุณภาพดีขึ้นเพราะเป็นการตัดสินใจของบุคคลหลายฝ่าย รวมทั้งการสร้างทีมงานอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับอุปสรรคในการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ ค่านิยมองค์กรประเพณีคุณภาพของครู รวมทั้งผู้บริหารเองที่ขัดขวางการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าความสำเร็จของผู้บริหารในภาครัฐและเอกชน มิได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารเท่านั้นแต่ยังต้องอาศัยความรู้ความชำนาญและความร่วมมือจากผู้ตาม ประกอบด้วย ครู-อาจารย์ ลูกจ้างประจำ ฉะนั้นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของผู้ตามจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ ทร สุนทรายุทธ (ม.ป.ป, น. 223) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารจะทำงานคนเดียวไม่ได้ จะต้องทำงานเป็นกลุ่ม ดังนั้นการวินิจฉัยสั่งการควรให้บุคคลได้รับรู้และเข้าใจด้วยหากคนงานได้มีโอกาสร่วมในการตัดสินใจบางอย่างแล้วจะทำให้คนงานตระหนักในความสำคัญของคณงานเองว่า ตนเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรเป็นการลดความไม่พึงพอใจของคนงาน ได้ด้วยการที่บุคคลในหน่วยงานหรือองค์กรจะสามารถปฏิบัติงานได้ดีและมีประสิทธิภาพนอกจากปัจจัยด้านลักษณะงาน ความทุ่มเทในงาน หรือการมีส่วนร่วมในงานก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้บุคคลปฏิบัติงานเต็มความรู้ความสามารถ และศักยภาพซึ่งจะส่งผลให้องค์กรนั้นสามารถบริหารงานต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ประสบความสำเร็จในการบริหารงาน และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินกิจการความทุ่มเทในการปฏิบัติงานเป็นระดับของการทำงานที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดมีผลจากความพึงพอใจของเขาเองหรือคุณค่าของตนเองต่องานที่ปฏิบัตินั้น ในระบบการบริหารในปัจจุบันจำเป็นต้องให้ผู้ร่วมงานมีบทบาทในการแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะครูผู้สอนเป็นผู้รับนโยบายการบริหารมาปฏิบัติ ย่อมรู้ถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน การให้ครูผู้สอนได้เสนอความคิดเห็นจะเป็นการบริหารอีกรูปแบบหนึ่งที่ครูมี

โอกาสในการพัฒนาระบบร่วมกันและเป็นการให้ความสำคัญแก่ผู้ปฏิบัติที่มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน (สำนักมาตรฐานวิชาชีพ, 2548, น. 56) ดังนี้ 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา 2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้น กับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียน และชุมชน 3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง 4) พัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง 5) พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ 6) ปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร 7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ 8) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี 9) ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์ 10) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา 11) เป็นผู้นำและสร้างผู้นำ 12) สร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์

ดังนั้น การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานจะทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติและสนับสนุนให้การดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนบรรลุตามเป้าหมายได้นั้น ซึ่งการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษาเป็นกุญแจหรือหัวใจของการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการศึกษาของประเทศไทยที่ผ่านมาไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรสาเหตุประการหนึ่งก็คือ สืบเนื่องมาจากระบบการบริหาร (เจริญผล สุวรรณ โชติ, 2544, น. 275) กล่าวว่า ประเทศไทยไม่ได้กระจายอำนาจทางการศึกษาให้กับส่วนท้องถิ่นได้บริหารเองแม้แต่น้อย จึงทำให้ความรับผิดชอบต่อการศึกษาของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นไม่มากนักรวมทั้งทำให้ประชาชนมองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ทั้งยังเป็นสาเหตุให้ผู้บริหารการศึกษากลายเป็นคนที่ไม่มีความคิดและความรับผิดชอบต่อการศึกษาที่เป็นหน้าที่ของตนเองเมื่อการบริหารการศึกษากวกรวมอำนาจไว้ยังส่วนกลางเช่นนี้ ส่วนย่อย ๆ ของการศึกษาต้องดำเนินการตามคำสั่งการ จึงทำให้เกิดความล่าช้า เกิดการซ้ำซ้อน ผู้บริหารเป็นเพียงนักปฏิบัติ ไม่มีอิสระในการคิด การปฏิบัติ ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งและนโยบายของทางราชการเพียงอย่างเดียว จึงเป็นสาเหตุให้การศึกษาของประเทศไทยไม่ประสบผลสำเร็จตามความต้องการของสังคม ดังนั้นในการบริหารการศึกษาจำเป็นต้องกระจายอำนาจให้กับโรงเรียนและประชาชน ได้ร่วมคิดร่วมกันระดมทรัพยากร มาจัดการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าสนองต่อความต้องการของสังคมและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

การบริหารแบบเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนนั้นเป็นการบริหารโดยยึดหลักประชาธิปไตย ซึ่งเป็นความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ร่วมงานทำให้ผู้ร่วมงานได้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ ร่วมชื่นชมผลงานและร่วมประเมินผล ทำให้เกิดความรู้สึกเป็น

เจ้าของและเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร เกิดความรัก ความเอื้ออาทรต่อโรงเรียนและผู้ร่วมงานทุกคน ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารจัดการของโรงเรียนเกิดการพัฒนาลู่ประสิทธิภาพและคุณภาพอย่างสูงสุดในโอกาสต่อไป

โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร มีจำนวน 6 สถานศึกษา ได้รับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (ส.ม.ศ.) ตามมาตรฐานต่างๆที่กำหนด จากผลดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการการศึกษา เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนนั้น จึงเห็นความสำคัญในการบริหารงานในทุกๆด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานดำเนินงานด้านวิชาการ โดยภาพรวมยังมีปัญหาหลายประการซึ่งจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญส่วนหนึ่งที่ส่งผลให้ดำเนินการของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการพัฒนางานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 การบริหารแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับใด

1.3.2 การดำเนินงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับใด

1.3.3 การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงาน เขต บางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1.4.1 การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก

1.4.2 การดำเนินงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก

1.4.3 การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กัน

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.5.1.1 การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ตามแนวคิดของโคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1977, pp. 40-42) 4 ด้าน ดังนี้

- 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)
- 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation)
- 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits)
- 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)

1.5.1.2 การดำเนินงานด้านวิชาการ ตามขอบข่ายงานวิชาการของสำนักงานการศึกษา (คู่มือการบริหารจัดการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร การบริหารงานวิชาการ, 2551, น. 31-33) ซึ่งจำแนกเป็น 5 งาน คือ

- 1) งานบริหารวิชาการ
- 2) งานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 3) งานพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้
- 4) งานประกันคุณภาพการศึกษา
- 5) งานพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครู โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 6 คน รองผู้บริหารสถานศึกษา 5 คน รวมผู้บริหารสถานศึกษา 11 คน ครู 114 คน รวมทั้งหมด 125 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2556)

1.5.3 ตัวแปร ประกอบด้วย

1.5.3.1 การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (Participation Management)

- 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)
- 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation)
- 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits)
- 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)

1.5.3.2 การดำเนินงานด้านวิชาการตามขอบข่ายงานวิชาการของสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร ดังนี้

- 1) งานบริหารวิชาการ
- 2) งานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 3) งานพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้
- 4) งานประกันคุณภาพการศึกษา
- 5) งานพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

1.6 คำจำกัดความในการวิจัย

1.6.1 การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (Participation Management) หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ ที่เกี่ยวกับ เรื่องที่มีหน้าที่รับผิดชอบ วิธีการดำเนินการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับปฏิบัติงานตามแผนงาน โครงการ โดยการร่วมมือ หรือสนับสนุนด้านทรัพยากร การได้รับผลประโยชน์ การทำหน้าที่ในการประเมินผล การดำเนินงาน มี 4 ประเภท ได้แก่

1.6.1.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวางแผน ริเริ่ม โครงการ งาน กิจกรรม ของสถานศึกษา อภิปราย เสนอแนะ การแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การเลือกกิจกรรม โครงการ งาน กิจกรรม รวมถึงในระหว่างดำเนินการ โครงการ งาน กิจกรรมของสถานศึกษา

1.6.1.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ(Implementation) หมายถึง การที่ผู้บริหาร

สถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนในด้านทรัพยากร งบประมาณ แรงงาน บุคลากร สถานที่ ในการดำเนินงาน โครงการ งาน กิจกรรมของสถานศึกษา และมีความตั้งใจ ในการให้การสนับสนุนการดำเนินงานด้วยความเต็มใจ มีความตระหนัก ความผูกพันกับ โครงการ งานกิจกรรมของสถานศึกษา

1.6.1.3 การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (Benefits) หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการได้รับผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของโครงการ งาน กิจกรรมของสถานศึกษา ทั้งในด้านบวกและในด้านลบ ด้านบวก ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนด้านสวัสดิการ การยกย่องชมเชย เป็นต้น ด้านลบ ได้แก่ เมื่อการดำเนินงาน มี การเกิดข้อผิดพลาดจากการบริหารงาน ทุกฝ่ายให้การยอมรับพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งใน ด้านการมีหนี้สิน ด้านการแตกแยก ด้านการขัดแย้ง เป็นต้น

1.6.1.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การที่สถานศึกษานั้นได้มีการมอบหมายหน้าที่ ให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ทั้งส่วนบุคคล และในรูป คณะกรรมการ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนิเทศ ติดตามสรุปรายงานผล การเสนอแนะแนวทางดำเนินการของโครงการ งานกิจกรรม เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการรายงานเผยแพร่ให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาได้รับรู้เพื่อนำผลไปพัฒนากระบวนการทำงาน

1.6.2 การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานหรือความสามารถของผู้บริหารและครูในการบริหารงานวิชาการภายในโรงเรียน ที่เป็นลักษณะเชิงพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ ซึ่งผู้บริหารและครูผู้สอนเป็นผู้ให้ข้อมูลใน 5 งาน ได้แก่ งานบริหารงานวิชาการ งานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ งานประกันคุณภาพการศึกษา และงานพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

1.6.2.1 งานบริหารงานวิชาการ หมายถึง การที่ผู้บริหารและครูในโรงเรียนมีบทบาทในการวางแผนงานวิชาการ มีการจัดทำแผนพัฒนางานวิชาการ การนำแผนไปปฏิบัติ การประเมินผล การปฏิบัติจริง การนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนา ตลอดจนมีการจัดการเรียนการสอน การคัดเลือกแบบเรียน มีการนิเทศการศึกษาได้ถูกต้องตามหลักสูตร

1.6.2.2 งานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในการศึกษาและเข้าใจระเบียบการบริหารหลักสูตร ส่งเสริมให้ครูจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษา ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้ใน โรงเรียน การบริหารจัดการ การใช้หลักสูตร การ

นิเทศการใช้หลักสูตร การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้ถูกต้องและเหมาะสม

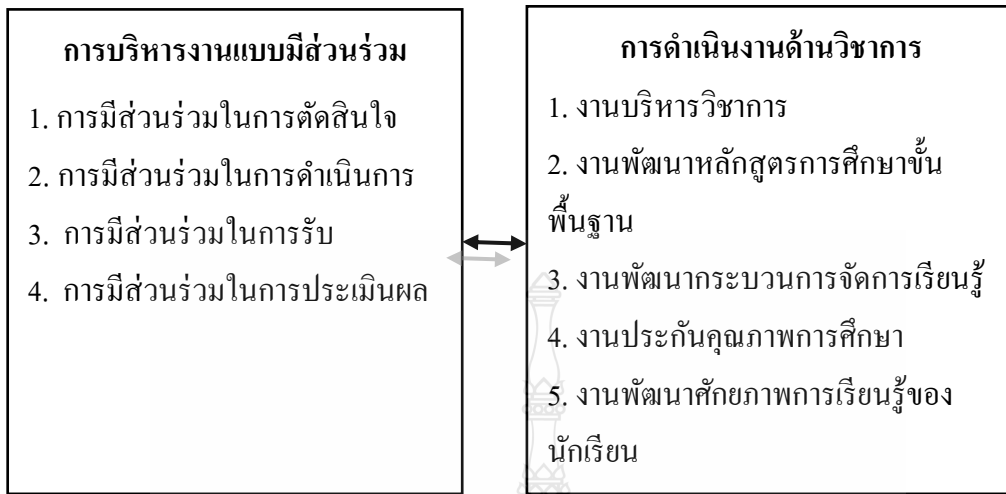
1.6.2.3 งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้บริหารและครูในโรงเรียนมีบทบาทในการพัฒนาการเรียน ซึ่งเน้นให้ความช่วยเหลือและแนะนำครูในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่ การพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี มีการแนะแนว ส่งเสริม การทำวิจัยในการเรียน การจัดระบบนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในสถานศึกษา การดำเนินงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา การประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาได้ถูกต้องเหมาะสม

1.6.2.4 งานประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารและครูในโรงเรียนมีบทบาทในการเข้าใจถึงสภาพปัญหาการประกันคุณภาพและมีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก

1.6.2.5 งานพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน หมายถึง การที่ผู้บริหารและครูมีบทบาทในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และธรรมชาติของการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ ตลอดจนการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วม

1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ตามแนวคิดของโคเฮน และอัปฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1977, pp. 40-42) 4 ด้าน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation) 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) และการทำงานด้านวิชาการตามขอบข่ายงานวิชาการของสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (2551) ดังนี้ 1) งานบริหารวิชาการ 2) งานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) งานพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ 4) งานประกันคุณภาพการศึกษา 5) งานพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน จึงมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.8 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.8.1 การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร สามารถนำแนวทางในการบริหารงานไปใช้ในการบริหารในสถานศึกษา เพื่อมุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

1.8.2 เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานด้านวิชาการ การวางแผนการบริหารจัดการศึกษา ตามนโยบายในการพัฒนาการศึกษาของประเทศ

1.8.3 นำข้อค้นพบจากการวิจัยเป็นข้อเสนอแก่ผู้บริหาร ครู นักวิชาการ ผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจโดยทั่วไป ในการศึกษา ค้นคว้า เพื่อพัฒนาผู้บริหารและการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ตามภาระงานของโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในช่วงชั้นที่ 1-2 ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีประเด็นสำคัญและรายละเอียดตามลำดับดังนี้

- 2.1 หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม
  - 2.1.1 ความหมายและความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
  - 2.1.2 ขั้นตอนการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
  - 2.1.3 ประโยชน์ของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
  - 2.1.4 ทฤษฎีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ของโคเฮน และอ็พฮอฟฟ์
- 2.2 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
  - 2.2.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
  - 2.2.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
  - 2.2.3 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ
- 2.3 สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสำนักงานการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร
  - 2.3.1 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 2.4.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2.1.1 ความหมายและความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีกร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติการด้วยกัน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน ซึ่งความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายดังต่อไปนี้

สมยศ นาวิการ (2545, น.75) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม คือกระบวนการให้ผู้บังคับบัญชามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ เน้นการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งของบุคคลเป็นการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความเชี่ยวชาญของผู้บริหารในการแก้ปัญหาของการบริหารที่สำคัญ การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นพื้นฐานของแนวคิดการแบ่งอำนาจหน้าที่ที่ถือว่าผู้บริหารแบ่งอำนาจหน้าที่การบริหารของผู้บริหาร ให้กับผู้บังคับบัญชา และเป็นการบริหารที่ผู้บังคับบัญชาต้องการให้ผู้บังคับบัญชา มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงในกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญขององค์การ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2546, น. 10) การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมหมายถึง การจัดระบบการบริหารราชการ จัดโครงสร้าง ทัศนคติในการบริหารราชการ และการกำหนดแนวทางที่เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม มีบทบาทในกระบวนการตัดสินใจทางการบริหารและการดำเนินกิจกรรมของรัฐทั้งทางตรงและทางอ้อม

สมเดช สีแสง (2547, น. 229) ได้สรุปความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) เป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้พนักงานทุกระดับได้มีส่วนร่วมในการบริหารกิจการภายในขอบเขตหน้าที่ของตน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการบริหารแบบใหม่ที่เรียกว่าการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การ (Total Quality Control หรือ TQC)

วันชัย โกลละสุด (2549, น. 23) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลในองค์กรหรือต่างองค์กรได้ร่วมกันเพื่อจัดการงานให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จ ทั้งนี้การมีส่วนร่วมนั้นๆ จะอยู่ในขั้นตอนใดๆ ก็ตาม โดยขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ข้อจำกัดขององค์กรในแต่ละกระบวนการของการดำเนินการบริหารเป็นเกณฑ์

ทำนอง ภูเกิดพิมพ์ (2551, น. 29) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อและความยึดมั่นของแต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงาน แต่ละองค์กร อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับกาลเวลาแต่ละยุคแต่ละสมัยอีกด้วย โดย

การมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Teamwork) ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนา เพราะทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์และอุทิศตนมากยิ่งขึ้นเพื่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา

ธรรมรส โชติคุณุชร (2540, น. 224) กล่าวว่า การบริหารโดยการมีส่วนร่วมมีลักษณะที่สำคัญเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

1. เป็นกระบวนการของการให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ
2. เป็นการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของบุคคล
3. ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาของการบริหาร
4. การบริหารโดยการมีส่วนร่วมตั้งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดของการแบ่งหน้าที่ ที่ผู้บริหารแบ่งอำนาจหน้าที่การบริหารให้ผู้ได้บังคับบัญชา
5. ต้องให้ผู้ได้บังคับบัญชา มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงในกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญขององค์กร มิใช่เพียงแต่ห่วงใยหรือสัมผัสปัญหา

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมหมายถึง การให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ได้บังคับบัญชา เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในกระบวนการตัดสินใจอันเป็นการให้ความสำคัญต่อบุคคล และเป็นการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ที่ต้องการให้ความสำคัญต่อบุคคล และเป็นการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานที่มนุษย์ต้องการได้มีส่วนร่วม

ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม การปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นให้มีการปฏิรูปหลายประการ การปฏิรูประบบบริหารและจัดการศึกษาเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ต้องดำเนินการ สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2542, น. 21) ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 39 ว่าให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการระดับต่างๆจนกระทั่งถึงโรงเรียน การบริหารแบบมีส่วนร่วม จัดว่าเป็นแนวคิดทางการบริหารที่ยอมรับกันในยุคปัจจุบันว่าเป็นแนวคิดทางการบริหารที่เหมาะสมกับยุคสมัย สอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ธรรมรส โชติคุณุชร (2540, น. 228) กล่าวว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม จะช่วยให้ผู้บริหารและหน่วยงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเชิงคาดหวังว่า
  - 1.1 เพิ่มคุณภาพการตัดสินใจทางการบริหารให้ดีขึ้น

- 1.2 เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของคุณคลากรให้ดีขึ้น
- 1.3 เพิ่มขวัญและความพอใจในการทำงานแก่บุคลากรดีขึ้น
- 1.4 ช่วยให้องค์กรตอบสนองต่อความต้องการของสภาพแวดล้อมได้ดีขึ้น
2. การบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร โดยการปฏิบัติงานและขวัญของแต่ละคน
3. การบริหารแบบมีส่วนร่วม สนองความต้องการทางจิตใจ ตามทฤษฎีความต้องการของ Maslow และ Herzberg เพราะการตอบสนองโดยวิธีการต่าง ๆ นั้น ยังขาดการตอบสนองการมีส่วนร่วมซึ่งเป็นสิ่งจูงใจที่แท้จริง ดังนั้น โอกาสการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจถือเป็นการตอบสนองความต้องการความสมหวัง ความเชื่อถือตนเอง อันเป็นความต้องการสูงสุดของมนุษย์ได้
4. การบริหารโดยมีส่วนร่วม สามารถคลี่คลายข้อขัดแย้งระหว่างความต้องการของแต่ละบุคคล และความคาดหวังขององค์กร เพราะการให้โอกาสแก่บุคคลในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจขององค์กร พวกเขาจะสามารถควบคุมการทำงานของพวกเขาเองได้ในการที่จะใช้ความสามารถและสร้างความสำเร็จได้

ลิเคอร์ท (Likert, 1996, อ้างถึงใน เสาวณี ทิพย์วาริ, 2548 น. 50) นักทฤษฎีองค์กรที่กำหนดแนวความคิดให้ความสำคัญกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้คนงานเกิดความผูกพันรักและมีความรับผิดชอบในการกิจที่ตนได้มีส่วนร่วม

กล่าวโดยสรุป การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารการศึกษาในปัจจุบัน นอกจากจะสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แล้ว การบริหารแบบมีส่วนร่วมยังเป็นการตอบสนองความต้องการของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานในโรงเรียนของตน ทั้งนี้เพราะผลที่เกิดจากการบริหารงานมีผลกระทบต่อทุกๆ ฝ่าย ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้น ผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหารจะต้องมีความรับผิดชอบด้วย นอกจากนี้การบริหารแบบมีส่วนร่วมยังสอดคล้องกับบรรยากาศการบริหารในเชิงประชาธิปไตย ซึ่งถือว่าเป็นบรรยากาศที่เหมาะสม และสอดคล้องกับ –สถานการณ์ปัจจุบัน

2.1.2 ขั้นตอนการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

การจำแนกขั้นตอนของการมีส่วนร่วม ส่วนมากอาศัยหลักการของการมีส่วนร่วม คือ กิจกรรมที่มนุษย์ทำขึ้น เป็นกระบวนการที่มนุษย์แบ่งแยกออกได้หลายขั้นตอน ซึ่งมีนักการศึกษาจัดแบ่งไว้ ดังนี้

คาลด์เวลล์ และสปิงก์ส Caldwell และ Spinks (อ้างถึงใน ถวิล มาตรฐาน, 2544, น. 84) ได้แบ่งขั้นตอนของการบริหารจัดการแบบร่วมคิดร่วมทำไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้คือ

ขั้นที่ 1 การกำหนดเป้าหมายและวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ (Goal setting and need identification)

เป้าหมาย (Goal) เป็นข้อความแสดงทิศทางอย่างกว้าง ๆ รวมทั้งวัตถุประสงค์หรือความต้องการ ไม่มีกำหนดช่วงเวลาและไม่เกี่ยวกับผลผลิตเฉพาะในช่วงเวลา เป้าหมายของโรงเรียนมักจะแสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน

ขั้นที่ 2 การกำหนดนโยบาย (Policy-making)

นโยบาย (Policy) เป็นข้อความแสดงถึงวัตถุประสงค์และแนวทาง ที่จะดำเนินการ เพื่อให้วัตถุประสงค์นั้นประสบความสำเร็จ รวมทั้งกำหนดกรอบเพื่อเป็นแนวปฏิบัติด้วย

ขั้นที่ 3 การวางแผน (Planning)

การวางแผน (Planning) คือ การคิดก่อนทำ นั่นคือจะทำอะไร ทำเมื่อไร ทำอย่างไร และใครเป็นคนทำ ทั้งนี้จะต้องมีการจัดทำโครงการ

ขั้นที่ 4 การกำหนดงบประมาณ (Budgeting)

งบประมาณ (Budgeting) ก็คือแผนการเงินที่ประกอบด้วย 2 ส่วนคือการประมาณการค่าใช้จ่าย กับการประมาณการรายรับ

ขั้นที่ 5 การนำแผนไปปฏิบัติ (Implementing)

การปฏิบัติตามแผน (Implementing) เมื่อทุกฝ่ายยอมรับหรือตกลงในรายละเอียดของแผนที่ฝ่ายนโยบาย ให้ความเห็นชอบแล้ว ฝ่ายโครงการเรียนก็มีอำนาจที่จะนำแผนไปปฏิบัติต่อไป

ขั้นที่ 6 การประเมินผล (Evaluating)

การประเมินผล (Evaluating) คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารเพื่อจุดประสงค์ในการตัดสินใจและจะต้องตัดสินใจว่าดีหรือไม่ดี

โคเฮน และอัฟฮอฟ Cohen and Uphoff (1977, pp. 40-42) ได้แบ่งขั้นตอนของการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอนคือ

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้น ประการแรกที่สุดที่จะต้องกระทำ คือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ จากนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจนั้นเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการไปเรื่อย ๆ ตั้งแต่การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผนและการตัดสินใจช่วงการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation) เป็นองค์ประกอบของการดำเนินการตามโครงการนั้น จะได้มาจากคำถามที่ว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจะ

ทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานและการประสานงานและขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ (Benefits) ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นั้น นอกจากความสำเร็จของประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้ รวมทั้งผลประโยชน์ที่เป็นไปในทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลและสังคมด้วย

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล นั้น สิ่งสำคัญที่ต้องสังเกตคือ ความเห็น (Views) ความชอบ (Preference) และความคาดหวัง (Expectation) ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

จากขั้นตอนดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า การบริหารงานที่ดี มีประสิทธิภาพนั้นต้องมีขั้นตอนในการดำเนินการที่เหมาะสม ถูกต้อง โดยผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเป็นผู้เลือกสรรวิธีการต่าง ๆ และให้บุคลากรทุกคน ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมดำเนินการทุกขั้นตอน จึงจะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดการศึกษา ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเอาขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นนี้ เป็นเครื่องชี้วัดการให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตบองกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร

2.1.3 ประโยชน์ของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม จะมีผลโดยตรงต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน อันจะส่งผลให้เกิดการยอมรับและมีความผูกพันระหว่างบุคลากรด้วยกัน และมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น

ธรรมรส โชติคุณุชร (2540, น. 230) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

1. เมื่อมีผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเปลี่ยนแปลง เขาจะยอมรับการเปลี่ยนแปลงแทนที่จะต่อต้านการเปลี่ยนแปลง
2. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา-ผู้ใต้บังคับบัญชา จะมีความราบรื่นมากขึ้น ความไม่พอใจ การร้องทุกข์น้อยลง
3. ความผูกพันของบุคลากรกับองค์กรจะรู้สึกผูกพันมากขึ้น
4. บุคลากรจะไว้วางใจฝ่ายบริหารมากขึ้น เพราะบุคลากรรู้ แรงจูงใจ และความต้องการของฝ่ายบริหาร

5. การบริหารผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความง่ายขึ้น เพราะผู้ใต้บังคับบัญชารับการเปลี่ยนแปลงและไว้วางใจฝ่ายบริหารมากขึ้น

6. การตัดสินใจทางการบริหารมีคุณภาพดีขึ้น

7. การติดต่อการสื่อสารระหว่างองค์กรระดับสูงกับองค์กรระดับต่ำดีขึ้น

8. ก่อให้เกิดการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540, น. 17) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

1. ช่วยสร้างความสามัคคีร่วมพลังของบุคคลในองค์กร

2. ช่วยให้ทราบถึงความต้องการขององค์กรทั้งหมด

3. ช่วยเพิ่มพูนประสิทธิภาพการทำงานให้สูงขึ้น ลดความเฉื่อยชาในการปฏิบัติงานและการย้ายงาน

4. ช่วยลดความขัดแย้งและการต่อต้านจากพนักงานระดับต่ำ

5. ช่วยสร้างบรรยากาศในการทำงาน และให้สุขภาพจิตของคนในองค์กรดีขึ้น

6. ช่วยเพิ่มผลผลิตในองค์กร

7. สร้างสรรค์หลักการประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในองค์กร

8. ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการบริหารงานใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและทะนุถนอม

9. ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความรู้สึกว่าเข้าเป็นส่วนหนึ่งในองค์กร

10. เป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา ในการควบคุมงานให้ลดน้อยลง และทำให้ผลของงานดีขึ้น

สมเดช สีแสง (2547, น. 230) ได้สรุปถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่าประโยชน์ของการบริหารแบบมี ส่วนร่วม เป็นการเปิด โอกาสให้พนักงานรวมกลุ่มกันใช้ความรู้ความสามารถ สติปัญญาและประสบการณ์ของแต่ละคนร่วมกันปรับปรุงงานในหน่วยงานของตน มีข้อดี คือ

1. ผู้ที่รู้ปัญหาดีที่สุด และสามารถแก้ปัญหาได้ดีที่สุด คือ ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับปัญหามากที่สุดจะแก้ปัญหาได้ถูกต้องที่สุด

2. บุคลากรได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม และมีส่วนร่วมในการบริหาร

3. ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้สึกว่าคุณค่า มีความภาคภูมิใจและทำงานเต็มความสามารถ

2.1.4 ทฤษฎีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโคเฮนและอัฟฮอฟฟ์

โคเฮน และ อัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1977, p. 6) ได้ให้ความหมายของกาบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ว่าการที่ประชาชนมีส่วนร่วมมีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องที่มีหน้าที่รับผิดชอบ และวิธีการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการ โดยการร่วมมือหรือสนับสนุนด้านทรัพยากรการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์การประเมินผลการดำเนินงานมี 4 ลักษณะ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation) การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (Benefits) และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารงานโดยคณะกรรมการมีรูปแบบวิธีการเดียวกันวางแผนการบริหารและปฏิบัติงานร่วมกัน สมาชิกมีส่วนร่วมในการวางแผนการตัดสินใจ รับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นในองค์กร มีรายละเอียด ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ตามแนวคิดของ โคเฮน และ อัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1977, p. 6) หมายถึง การที่บุคลากรมีส่วนร่วมในการอภิปรายปัญหาความต้องการจัดลำดับความสำคัญของปัญหานำไปสู่การคิดริเริ่มโครงการการเลือกทำโครงการ งาน และกิจกรรม ส่วนใดบ้าง การดำเนินงานในโครงการ งาน กิจกรรมใดก่อนหลัง รวมถึงการร่วมตัดสินใจในขณะที่มีการดำเนินโครงการ งาน กิจกรรมนั้น

2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation)

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation) ตามแนวคิดของโคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1977, p. 6) หมายถึง การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ มีส่วนร่วมทั้งด้านงบประมาณ แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ให้กับโครงการ การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน มีส่วนร่วมประสานงาน ความตั้งใจตอบสนองในเชิงบวก การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามเงื่อนไขที่กำหนดส่งผลให้โครงการที่ได้ดำเนินการประสบความสำเร็จรวมถึงการมีส่วนร่วมทั้งแบบ ชั่วคราวและแบบถาวรการมีส่วนร่วมทั้งแบบรายบุคคล และแบบเป็นกลุ่มส่งผลให้บุคลากรมีความผูกพันกับองค์กรมากขึ้น การมีส่วนร่วมในการดำเนินการนั้น อาจทำได้หลายรูปแบบ อาทิ การให้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานการเข้าร่วมเป็นสมาชิก การเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา อีกทั้ง ในการมีส่วนร่วมต้องครอบคลุมถึงบุคคลทุกกลุ่มคำนึงถึงความเป็นธรรมชาติระหว่างเพศ อายุ เชื้อชาติ และศาสนา

3) การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (Benefits)

การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (Benefits) ตามแนวคิดของโคเฮน และ อัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1977, p. 6) หมายถึง การมีส่วนร่วมในการผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งในทางบวกและทางลบ ผลประโยชน์ทางบวก ได้แก่ ผลประโยชน์ด้านวัตถุ เช่นการมีรายได้และทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมั่นคงขึ้น ผลประโยชน์ทางด้านสังคม ได้แก่ การได้รับการศึกษา การได้รับการบริการทางสังคม และสวัสดิการต่างๆ ผลประโยชน์ด้านส่วนบุคคล ได้แก่ การได้รับการนับถือ การได้รับการยอมรับ ได้รับอำนาจ ความมีประสิทธิภาพในตนเอง ผลประโยชน์ทางลบ ได้แก่ การมีหนี้สินเพิ่ม มีความแตกแยกในสังคม ความแตกแยกในกลุ่ม ความรู้สึกของบุคคลที่รู้สึกว่ามีอำนาจ ไร้ศักดิ์ศรี ไร้ความยุติธรรม

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)

การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ตามแนวความคิดของโคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1977, p. 6) หมายถึงการเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินโครงการอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ที่เป็นทางการ ได้แก่ การร่วมประชุมเพื่อทบทวน และประเมินผลการดำเนินงาน โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการวิจัยประเมินผลโครงการ ไม่เป็นทางการ ได้แก่ การประชุมกลุ่มย่อยอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการดำเนินงานโครงการ นำผลการประเมินโครงการมาใช้ในการพิจารณาร่วมกันเพื่อจัดทำโครงการ งาน กิจกรรมในการดำเนินงานครั้งต่อไป

จากการศึกษาแนวคิด และทฤษฎีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม มีนักวิชาการได้กล่าวถึงการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่มีแนวความคิดทั้งคล้ายคลึงกัน และแตกต่างกัน จึงได้เปรียบเทียบแนวความคิด และทฤษฎีของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ที่ทำให้เกิดเป็นแนวทางในการนำทฤษฎีมาทำการกำหนดกรอบในการทำการวิจัยครั้งนี้

ตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบจุดเด่นและข้อจำกัดของแนวคิดและทฤษฎีของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

แนวคิดและทฤษฎีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม	จุดเด่นและข้อจำกัด
<p>โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1977, P.P. 40 - 42) การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม มี 4 ประเภท คือ</p> <p>1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)</p> <p>2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation)</p> <p>3) การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (Benefits)</p> <p>4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)</p>	<p>จุดเด่น</p> <p>เป็นการบริหารงานที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ ที่ได้จากการปฏิบัติสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ การบริหาร งานของสถานศึกษาในการปฏิรูป การศึกษาที่มุ่งเน้น สถานศึกษาเป็นฐานการ บริหารงาน โดยการกระจายอำนาจ โดยทุกคนมีส่วนร่วม</p> <p>ข้อจำกัด</p> <p>ต้องบริหารงานอย่างเป็นรูปธรรม ต่อเนื่องให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหารงานอย่างแท้จริง</p>
<p>Calldwell และ Spinks (ถวิล มาตรเถียม 2544, น. 84) ได้แบ่งขั้นตอนของการบริหารจัดการแบบ ร่วมคิดร่วมทำไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้คือ</p> <p>ขั้นที่ 1 การกำหนดเป้าหมายและ วิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ (Goal setting and need identification)</p> <p>ขั้นที่ 2 การกำหนดนโยบาย (Policy-making)</p> <p>ขั้นที่ 3 การวางแผน (Planning)</p> <p>ขั้นที่ 4 การกำหนดงบประมาณ (Budgeting)</p> <p>ขั้นที่ 5 การนำแผนไปปฏิบัติ (Implementing)</p> <p>ขั้นที่ 6 การประเมินผล (Evaluating)</p>	<p>จุดเด่น</p> <p>การบริหารงานที่ดี มีประสิทธิภาพนั้น ต้องมีขั้นตอนในการดำเนินการที่เหมาะสม ถูกต้อง</p> <p>ข้อจำกัด</p> <p>ต้องบริหารงานตามขั้นตอนอย่างชัดเจน และต่อเนื่องให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหารงานงานและลงสู่การปฏิบัติอย่าง แท้จริง</p>

ตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบจุดเด่นและข้อจำกัดของแนวคิดและทฤษฎีของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (ต่อ)

แนวคิดและทฤษฎีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม	จุดเด่นและข้อจำกัด
สำนักมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานสภาสถาบัน ราชภัฏ, กระทรวง ศึกษาธิการ, สำนักมาตรฐาน อุดมศึกษา และทบวงมหาวิทยาลัย(2545, น. 116) ได้ กล่าวถึง การมีส่วนร่วมในขั้นตอนของการ พัฒนา 5 ขั้น ดังนี้	จุดเด่น การมีส่วนร่วมที่ให้ทุกคนเข้ามาและ กำหนดตามความต้องการและลำดับ ความสำคัญของความต้องการและมีการ วางแผนที่ชัดเจน
1.ขั้นมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและ สาเหตุของปัญหาในชุมชนตลอดจน กำหนด ความต้องการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการ จัดลำดับความสำคัญของความ ต้องการ	ข้อจำกัด เน้นการมีส่วนร่วมที่ให้ความสำคัญไป ด้านผล ประโยชน์และการยอมรับ
2.ขั้นมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบาย และวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการ และแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนกำหนด ทรัพยากรและแหล่งทรัพยากรที่ใช้	
3.ขั้นมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วม ในการสร้าง ประโยชน์โดยการสนับสนุนทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ และแรงงาน หรือเข้าร่วม บริหารงาน ประสานงานและดำเนินการขอความช่วยเหลือ จากภายนอก	
4.ขั้นการมีส่วนร่วมในการรับ ผลประโยชน์จากการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่พึง ได้รับจากการพัฒนาหรือยอมรับ ผลประโยชน์อัน เกิดจากการพัฒนาทั้งด้านวัตถุและจิตใจ	
5.ขั้นการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	

ตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบจุดเด่นและข้อจำกัดของแนวคิดและทฤษฎีของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (ต่อ)

แนวคิดและทฤษฎีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม	จุดเด่นและข้อจำกัด
การพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้าร่วม ประเมินว่า การพัฒนาที่ได้กระทำไปนั้นสำเร็จตาม วัตถุประสงค์เพียงใด	
พุตตี (Putti, 1987) การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม	จุดเด่น
1) ยึดหลักจิตใจอารมณ่มากกว่าทางกาย	เน้นให้บุคลากรได้ทำหน้าที่ด้วยความ
2) เน้นการกระตุ้นให้ทำประโยชน์	เต็มใจ ความมีคุณธรรม
3) เน้นความรับผิดชอบรับผิดชอบ	
4) ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมอย่าง	ข้อจำกัด
จอมปลอมและการมีส่วนร่วมมากเกินไป	ผู้บริหารองค์การมีการสร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากร ยึดหลักความ ต้องการพื้นฐานของมนุษย์

จากตารางที่ 2.1 พบว่า แนวคิดและทฤษฎีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ของโคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1977, p.p. 40-42) มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ การปฏิรูปการศึกษา ที่มุ่งเน้นสถานศึกษาเป็นฐาน การบริหารงาน โดยการกระจายอำนาจโดยทุกคนมีส่วนร่วมส่งผลต่อ ผลลัพธ์ ที่ได้จากการปฏิบัติ มีความครอบคลุมในทุกด้าน ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดและทฤษฎีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมดังกล่าวมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.2 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน การบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งต้องการวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลของผู้บริหาร ความร่วมมือของครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง บนพื้นฐานความถนัดและความต้องการของผู้เรียน และความจำเป็นของท้องถิ่น สังคมและประเทศชาติ ทั้งนี้ได้มีนักวิชาการให้ความหมาย หลักการ แนวคิด ตลอดจนขอบข่ายของงานวิชาการ รายละเอียดเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

2.2.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารและครูในสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาและจากการศึกษาค้นคว้า งานวิจัย และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่าการบริหารงานวิชาการ ไว้ดังนี้

จันทราณี สงวนนาม (2545, น. 142) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน ให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, น. 2) สรุปว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

เจริญ งามดี (2547, น. 14) สรุปว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้บริหารโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน ควบคุม กำกับ ติดตาม นิเทศ การจัดหา การผลิต และส่งเสริมซึ่งเป็นกิจกรรมในขอบข่ายงานวิชาการด้านต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อมุ่งหวังที่จะพัฒนาคุณภาพการเรียนของนักเรียนให้มีคุณภาพสูงขึ้น

ทัศนีย์ วงศ์เย็น (2547, น. 180) อธิบายว่า การบริหารงานวิชาการ คือ การบริหารงานเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติอันพึงประสงค์ตามความคาดหวังของหลักสูตร ชุมชน สังคม ความคาดหวังของสถานศึกษา และความคาดหวังของตัวผู้เรียน

นิคม พันธุ์คำ (2548, น. 14) สรุปไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการนำทรัพยากรมาให้บริการให้ความรู้

ความสามารถ ตลอดจนประสบการณ์ทั้งหลาย ให้การสนับสนุน ส่งเสริม ปรับปรุง พัฒนาการเรียน การสอนนักเรียน นักศึกษา ให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และบรรลุจุดหมายทางการศึกษา

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2551, น. 30) สรุปความหมายของการบริหารงานวิชาการ ไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นกระบวนการหรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับการ ปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินให้ดีขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตร และให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

จากที่นำมากล่าวแล้วพอสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ คือ การปฏิบัติงานของ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามขอบข่ายงานวิชาการเพื่อส่งเสริมและ สนับสนุน ให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอน โดยมุ่งหวังที่จะพัฒนาคุณภาพ การเรียนของนักเรียน ให้มีคุณภาพสูงขึ้น

2.2.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารและครูในสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการ ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดหมายหลักของสถานศึกษา ในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งมีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, น. 33-38) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับงานวิชาการว่า งาน วิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการ ไปให้ สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจาก ผู้มีส่วนได้ เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งใน การบริหาร และการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัย เกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามมาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของ ผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่งามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียน อาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อ การเรียน การสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียน ตามศักยภาพ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามมาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามมาตรา 26 ให้สถานศึกษา จัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรร โอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนตามวรรคหนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามมาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ

ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามมาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงาน ต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามมาตรา 66 ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำให้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, น. 6-7) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ มีหลักการบริหารคือ

1. หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นโดยไม่เพิ่มการลงทุน นั่นคือ นักเรียนนักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตร โดยไม่ลาออกกลางคัน เรียนเกินเวลา และช้ากว่ากำหนด

2. หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ นั่นคือ นักเรียนนักศึกษามีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ ความสามารถ ทักษะคุณภาพ และการจัดการได้

ทศนี วงศ์เย็น (2547, น. 154 -155) กล่าวถึงการนำหลักการจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาประยุกต์ใช้ในการบริหาร ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. การพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม

2. การจัดการกระบวนการเรียนรู้ โดยมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง การส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทย และความรู้สากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสามารถประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเอง
3. การจัดการศึกษาโดยยึดหลักการศึกษาดลอดชีวิต ให้สังคมมีส่วนร่วมและพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
4. การจัดการศึกษาให้บุคคลที่มีความบกพร่องด้านต่าง ๆ เป็นพิเศษ และการจัดการศึกษาให้ผู้ที่มีความสามารถพิเศษในรูปแบบที่เหมาะสม
5. การจัดการศึกษา โดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด และกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ เติบโตตามศักยภาพ
6. การจัดการศึกษา โดยเน้นด้านความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการในเรื่องของความรู้เกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์กับสังคม ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและเทคโนโลยี การจัดการ การรักษา และการใช้ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ ความรู้ ทักษะด้านคณิตศาสตร์และภาษา ความรู้ ทักษะการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิต
7. การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน การฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมให้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และใฝ่รู้ การจัดการเรียนการสอนสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสมดุล และปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ การสนับสนุนให้ผู้สอนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการสอนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และรอบรู้ และการใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นทุกเวลาและสถานที่ และร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาผู้เรียน
8. การประเมินผู้เรียน และการใช้วิธีการที่หลากหลาย ในการจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อ และนำผลการประเมินผลผู้เรียนมาใช้ประกอบการพิจารณา
9. การจัดทำสาระหลักสูตรส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาของชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
10. การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

11. การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการผลิต และ การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

12. การจัดให้ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถ ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษ

การบริหารงานวิชาการให้ได้ผลทั้ง 12 ประการข้างต้น สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ จัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. กำหนดปรัชญา จุดประสงค์ วิสัยทัศน์และนโยบายของสถานศึกษาเพื่อเป็นเข็มทิศชี้ทางดำเนินการของสถานศึกษา

2. พัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ชุมชน

3. วางแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้

4. นิเทศและพัฒนาครู

5. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การผลิตสื่อ

6. จัดแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ศูนย์บริการแนะแนว เป็นต้น

7. วางแผนการประเมิน และการนำผลการประเมินมาใช้พัฒนา

8. จัดให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนา

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2551, น. 32) กล่าวถึง หลักการบริหารงานวิชาการ ไว้ว่า การบริหารจัดการของสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนและเป็นสถานศึกษาของรัฐ ต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี มาใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งซึ่งเรียกว่า ธรรมาภิบาล มาบูรณาการให้เข้ากับการดำเนินงานด้านต่างๆ การบริหารงานวิชาการ ก็ต้องมีหลักธรรมาภิบาล คือ

1. หลักความคุ้มค่า คือ การได้ผลผลิตคุ้มค่าแก่การลงทุน นั่นคือ ผู้เรียนสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตร ไม่ลาออกกลางคัน เรียนเกินเวลา และช้ากว่ากำหนด

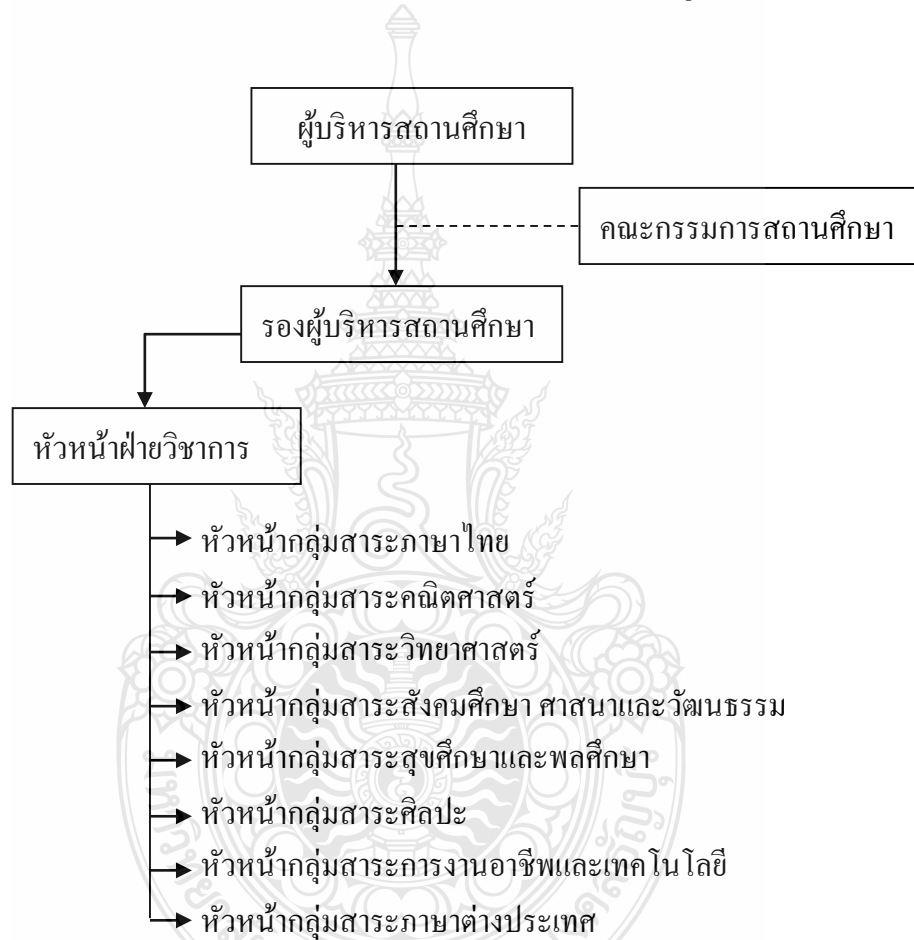
2. หลักนิติธรรม คือ ความถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับทุกคนต้องปฏิบัติเป็นไปในทางเดียวกัน

จากหลักการและแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า งานวิชาการ ถือเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการ เป็นกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งในปัจจุบัน การบริหารวิชาการในยุคปฏิรูปการศึกษา โรงเรียนจะมีโอกาสตัดสินใจ

มากขึ้น ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจทางการศึกษาที่ให้สถานศึกษารับผิดชอบการบริหารงานวิชาการโดยตรง

โครงสร้างการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในสถานศึกษางานวิชาการอยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระ โครงสร้างการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแสดงได้ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่มา: รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2551, น. 36)

2.2.3 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ ได้วางขอบข่ายของการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษาไว้ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น. 33) 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษากับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

ปัญญา แก้วกีฑูร และสุภัทร พันธุ์พัฒนกุล (2545, น. 17) กล่าวว่า โดยทั่วไป งานวิชาการจะประกอบด้วย การศึกษาปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดเตรียมการเรียนการสอน การจัดวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียน การสอน และสื่อการเรียนการสอน การส่งเสริมการสอน การวัดและประเมินผล การดำเนินงานเกี่ยวกับห้องสมุด แหล่งการเรียนรู้ การนิเทศติดตามผล การวางแผนและการกำหนดวิธีดำเนินงานด้านวิชาการ รวมถึงการประชุมทางวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, น. 3-4) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของงานวิชาการว่าประกอบด้วยงานต่อไปนี้

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ เป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอนมีรายละเอียดของงานดังนี้

1.1 แผนปฏิบัติงานวิชาการ ได้แก่ การประชุมเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดปฏิทินการศึกษา ความรับผิดชอบงานตามภาระหน้าที่ การจัดขั้นตอนและเวลาในการทำงาน

1.2 โครงการสอน เป็นการจัดรายละเอียดเกี่ยวกับวิชาที่ต้องสอนตามหลักสูตร

1.3 บันทึกการสอน เป็นการแสดงรายละเอียดของการกำหนดเนื้อหาที่จะสอนในแต่ละคาบเวลาของแต่ละวันหรือสัปดาห์ โดยการวางแผนไว้ล่วงหน้าและยึดโครงการสอนเป็นหลัก

2. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนในสถานศึกษาดำเนินไปด้วยดี และสามารถปฏิบัติได้ จึงต้องมีการจัดเกี่ยวกับการเรียนการสอน ดังนี้

2.1 การจัดตารางสอน เป็นการกำหนดวิชา เวลา ผู้สอน สถานที่ ตลอดจนผู้เรียนในแต่ละรายวิชา

2.2 การจัดชั้นเรียน เป็นงานที่ฝ่ายวิชาการต้องประสานกับฝ่ายอาคารสถานที่ รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในห้องเรียน

2.3 การจัดครูเข้าสอน ต้องพิจารณาถึงความพร้อมของสถานศึกษาและความพร้อมของบุคลากร รวมถึงการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยสอน

2.4 การจัดแบบเรียน โดยปรกติสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จะใช้แบบเรียนที่กระทรวงกำหนด นอกจากนั้น ครูอาจใช้หนังสืออื่นเป็นหนังสือประกอบ หรือจากเอกสารที่ครูเตรียมเอง

2.5 การปรับปรุงการเรียนการสอนเป็นการพัฒนาครูผู้สอนให้ก้าวทันวิทยาการเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการความก้าวหน้าของสังคม ธุรกิจ อุตสาหกรรม เป็นต้น

2.6 การฝึกงาน จุดมุ่งหมายของการฝึกงาน เป็นการให้นักเรียนนักศึกษาผู้จักนำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง ทั้งยังมุ่งให้ผู้เรียนได้เห็นปัญหาที่แท้จริงในสาขาวิชา และอาชีพนั้น เพื่อให้โอกาสผู้เรียนได้เตรียมตัวที่จะออกไปเผชิญกับชีวิตจริงต่อไป

3. การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และการส่งเสริมการจัดหลักสูตร และ โปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ ได้แก่

3.1 การจัดสื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่เอื้อต่อการศึกษานักเรียนนักศึกษา เน้นเครื่องมือและกิจกรรมให้ครูได้เลือกใช้ในการสอน

3.2 การจัดห้องสมุด เป็นที่รวมหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นแหล่งวิทยาการ ให้นักเรียนนักศึกษาได้ศึกษาและค้นคว้าเพิ่มเติม

3.3 การนิเทศการสอน เป็นการช่วยเหลือแนะแนวครูให้เกิดการปรับปรุงแก้ไข ปัญหาการเรียนการสอน

3.4 การวัดและประเมินผล กระบวนการเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในด้านการตรวจสอบวิเคราะห์ผลการเรียน

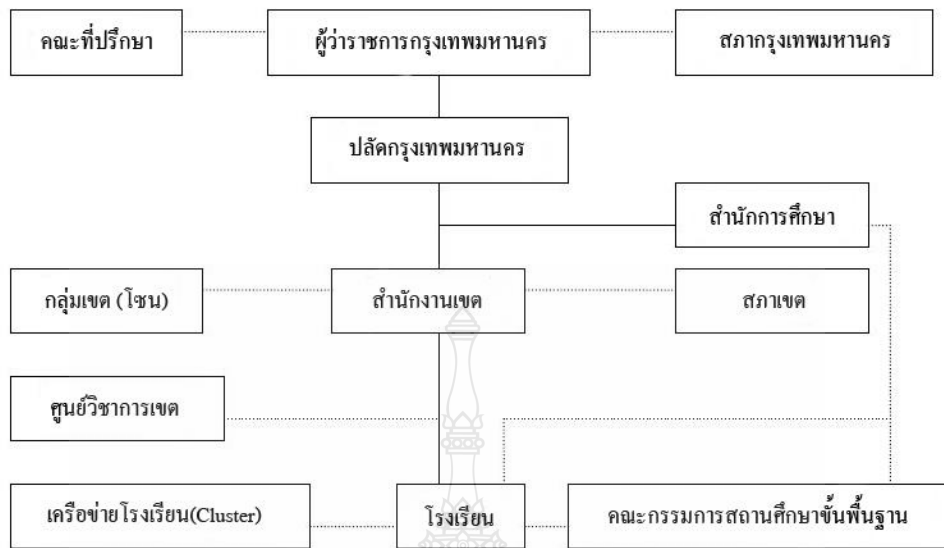
หวน พันธุพันธ์ (2548, น. 7) ได้ให้ความหมายการบริหารงานวิชาการไว้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยตรง ซึ่งครอบคลุมเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ การทำแผนการสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การประเมินผลการวัดผลและการนิเทศการสอนงานวิชาการ เป็นหัวใจของการทำงานในโรงเรียน เพื่อพัฒนาผลผลิต คือ นักเรียน ให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามเป้าหมายของหลักสูตร องค์กรประกอบที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานด้านวิชาการ ได้แก่ ผู้บริหาร ซึ่งทำหน้าที่บริหารและบริการหลักสูตร

ครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนเป็นผลผลิตของการจัดการด้านวิชาการ โปรแกรมการเรียนการสอนเป็นแกนหลักของการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นส่วนสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานด้านวิชาการตามขอบข่ายของงานวิชาการประกอบด้วย 1) งานธุรการทางวิชาการ 2) งานจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) งานส่งเสริมวิชาการ 4) งานกลุ่มประสบการณ์ 5) งานวัดผลและประเมินผล

จึงกล่าวได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับกิจกรรมที่พัฒนาการเรียนการสอน เพื่อใช้พัฒนาผู้เรียนและเป็นเครื่องชี้วัดที่สำคัญถึงความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารและครูจึงควรมุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนการสอน ให้ทันสมัยได้มาตรฐาน รวมทั้งใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่ทันสมัยและสามารถเกิดความคิดในการพัฒนาความรู้ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและช่วยส่งเสริมการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างมีคุณภาพและเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตและการทำงานร่วมกับสังคมอย่างยั่งยืน

2.3 สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครมีฐานะเป็นทั้งนครหลวงของประเทศไทย และเป็นการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลมีระเบียบการปกครองตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร รองรับโครงสร้างของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ฝ่ายนิติบัญญัติ ได้แก่ สภากรุงเทพมหานคร และฝ่ายบริหาร ได้แก่ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนมีหน้าที่จัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็นเขต และแต่ละเขตแบ่งออกเป็นแขวง การบริหารจัดการศึกษาขึ้นพื้นฐานของกรุงเทพมหานคร จัดในลักษณะของสายการบังคับบัญชาคือ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตและโรงเรียนตามลำดับ โดยสำนักงานศึกษาเป็นฝ่ายอำนวยการหรือหน่วยงานที่ปรึกษาส่งเสริมสนับสนุนในระดับกรุงเทพมหานคร เป็นส่วนราชการที่ทำหน้าที่เช่นเดียวกับในระดับสำนักงานเขต ซึ่งแสดงแผนภูมิได้ดังนี้

ภาพที่ 2.2 ระบบการบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร
ที่มา : สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2549, น.7)

จากภาพประกอบ สามารถอธิบายได้ว่าโครงสร้างระบบบริหารการศึกษามีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้บริหารสูงสุดและเป็นฝ่ายการเมือง มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายการบริหารกรุงเทพมหานครทุกด้าน เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้างกรุงเทพมหานคร ในสายราชการประจำมีปลัดกรุงเทพมหานคร ดำรงตำแหน่งสูงสุดของข้าราชการประจำ มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และกำกับ เร่งรัด ติดตาม ผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้างกรุงเทพมหานคร รองจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร คณะที่ปรึกษาผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สภากรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานการศึกษา กลุ่มเขต (โซน) สำนักงานเขต สภาเขต ศูนย์วิชาการเขตเครือข่ายโรงเรียน (Cluster) โรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขต มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษา และการอบรมดูแล โรงเรียนประถมศึกษา มีผู้อำนวยการเขตเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างกรุงเทพมหานครในสังกัดสำนักงานเขต รับผิดชอบการปฏิบัติราชการภายในเขต ส่วนราชการภายในสำนักงานเขตกำหนดให้มีฝ่ายการศึกษาเป็นที่ปรึกษาและสนับสนุนการบริหารจัดการการศึกษา และโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ถูกกำหนดให้เป็นส่วนราชการหนึ่งของสำนักงานเขต (สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2549, น. 2)

อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา คือ การจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบาย คู่มือมาตรฐานกำกับติดตามดูแลสนับสนุนทรัพยากร ซึ่งกรุงเทพมหานครได้ดำเนินการจัดการศึกษาหลายระดับและหลายรูปแบบ (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา, 2551, น. 2) ดังนี้

1. การจัดในรูปแบบศูนย์เลี้ยงดูเด็ก หรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในความรับผิดชอบสำนักพัฒนาชุมชน ซึ่งดำเนินงานในลักษณะของการให้ความสนับสนุนชุมชนที่เปิดดำเนินการ และสำนักอนามัย ซึ่งเปิดสถานเลี้ยงเด็กกลางวันและให้การสนับสนุนบ้านเลี้ยงเด็ก

2. การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาระดับมัธยมศึกษา อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักการศึกษาและสำนักงานเขต

3. การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยแพทยศาสตร์และวิทยาลัยพยาบาลเกี่ยวกับการแพทย์ในความรับผิดชอบของสำนักการแพทย์

4. การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ได้แก่ การฝึกการอบรมอาชีพพระยะสั้น ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร และจัดให้แก่กลุ่มสนใจตามความเหมาะสม ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักพัฒนาชุมชนเพื่อให้สอดคล้องกับสถานะการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ ที่กระทบต่อประชากรในกรุงเทพมหานครโดยตรง

กรุงเทพมหานครในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการพัฒนาการศึกษาจนได้รับการรับรองมาตรฐานการประกันคุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) หรือ สมศ. คณะผู้บริหารกรุงเทพมหานครโดย นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน ครู ผู้บริหาร โรงเรียน ให้เป็น Smart Student Smart Teacher Smart Principal ในกรอบใหญ่ คือ Smart School และได้กำหนดให้มีการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามกรอบนโยบาย Smart School

นโยบายการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร คือ กำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน ครู ผู้บริหาร โรงเรียน ให้เป็น Smart Student Smart Teacher Smart Principal ในกรอบใหญ่ คือ Smart School (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา, 2551, น. 6)

1. ด้านการพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็น SMART SCHOOL การเรียนรู้สู่ความสำเร็จ การเรียนรู้คู่คุณธรรม การเรียนรู้คู่กิจกรรม การเรียนรู้คู่ชุมชน การเรียนรู้คู่เทคโนโลยี

2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.1 มีความฉลาดทางอารมณ์

- 2.2 เก่งคณิต-วิทย์ ควบคู่ไปกับภาษาและคอมพิวเตอร์
  - 2.3 รักชุมชนและรักกรุงเทพ
  - 2.4 รู้จักใช้ข้อมูลข่าวสาร
  - 2.5 มีนิสัยรักการอ่าน การเรียนรู้ตลอดชีวิต
  - 2.6 คิดวิเคราะห์เป็น
  - 2.7 ยึดมั่นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. ด้านวิถีพุทธ วิถีธรรม สนับสนุนให้โรงเรียนได้ดำเนิน โครงการวิถีพุทธวิถีธรรม และ การจัดการเรียนการสอน โดยนำหลักธรรมทางศาสนา มาบูรณาการในการเรียนการสอน
4. ด้านเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการจัดการเรียนรู้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยยึดหลัก 3 ประการ คือ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และมีเงื่อนไข 2 เงื่อนไข โดยมีกระบวนการเรียนรู้ 3 ชั้น ดังนี้
- ชั้นที่ 1 พึ่งพาตนเอง เพื่อการเรียนรู้
  - ชั้นที่ 2 รวมกลุ่มเพื่อการเรียนรู้
  - ชั้นที่ 3 ก้าวหน้าไปสัมพันธ์กับชีวิตจริง

2.3.1 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีภารกิจการบริหาร โรงเรียน 4 ด้าน สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้แก่งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป โดยมีขอบข่ายการบริหารจัดการ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัด กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังสถานศึกษาจึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียน ที่จะจัดการงานเหล่านี้ให้มีประสิทธิภาพ โดยที่งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของโรงเรียนที่ต้องจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคมอย่าง แท้จริงโดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้สถานศึกษาจัด กระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด สามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกช่วง ชั้นตลอดจนการร่วมมือเป็นเครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดการศึกษา (หน่วย ศึกษาพิเศษ สำนักงานการศึกษา, 2551, น. 15)

การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครในศตวรรษที่ 21 มุ่งหวังให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความรู้รอบตัว ความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้และทักษะในการดำรงชีวิตเพื่อเป็นเครื่องมือที่จะนำพานักเรียนของกรุงเทพมหานครสู่การเป็นพลเมืองที่ทรงคุณค่าของโลก จากรายงานการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาประเทศไทย พบว่า โรงเรียนมีศักยภาพด้านการบริหารวิชาการอยู่ในลำดับสุดท้าย ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการบริหารโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้บริหารโรงเรียนต้องบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะการบริหารงานวิชาการเป็นงานสร้างทักษะให้เด็กได้ความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรมและปรับตัวเองอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา, 2551, น. 15)

1. การบริหารงานวิชาการ
  - 1.1 การวางแผนการบริหารงานวิชาการ
  - 1.2 การจัดการเรียนการสอน
  - 1.3 การคัดเลือกหนังสือแบบเรียน
  - 1.4 การนิเทศการศึกษา
2. การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 2.1 การจัดทำระเบียบและแนวทางการปฏิบัติในการบริหารหลักสูตร
  - 2.2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
  - 2.3 การนำหลักสูตรไปใช้
  - 2.4 การตรวจสอบ ทบทวนการใช้หลักสูตร
  - 2.5 การรายงานการตรวจสอบ ทบทวนหลักสูตร
  - 2.6 การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร
3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
  - 3.1 วิธีการจัดการเรียนรู้
  - 3.2 การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
  - 3.3 การแนะแนว
  - 3.4 การวิจัยในชั้นเรียน
  - 3.5 การวัดและประเมินผล
4. การประกันคุณภาพการศึกษา
  - 4.1 การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

- 4.2 การประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก
- 5. การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน
  - 5.1 การพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศ
  - 5.2 การจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วม

โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยสำนักงานเขต 6 โรงเรียน ได้แก่ 1.โรงเรียนวัดท่าพระ 2.โรงเรียนวัดราชสีหราชาราม 3.โรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี 4.โรงเรียนวัดใหม่พิเรนทร์ 5.โรงเรียนวัดนาคกลาง 6.โรงเรียนวัดดีดวด

กล่าวโดยสรุป โรงเรียนสำนักงานในเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จะอยู่ภายใต้ นโยบายและการกำกับดูแลของสำนักงานการศึกษา การจัดการศึกษาระดับ โรงเรียนดำเนินการจัดการศึกษาด้วยตนเองมีความคล่องตัวและจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับความต้องการผู้เรียนและชุมชน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทในการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน ตามหลักมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 1) งานบริหารงานวิชาการ 2) งานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) งานประกันคุณภาพการศึกษา 5) งานพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน มีการวางแผนเป็นระบบ เป็นผู้นำทางวิชาการ โดยมุ่ง ประโยชน์เพื่อให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาและสามารถปรับตัวในสังคม มีความรู้และทักษะตามศักยภาพ และมีความเป็นพลเมืองที่ดีในประเทศชาติต่อไป

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานวิชาการ โรงเรียนสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษา และรวบรวมผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

เกียรติพงศ์ คำไทย (2544, น. 121-122) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูในโรงเรียนศูนย์ปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด นครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูในโรงเรียนศูนย์ปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ตามภารกิจการบริหารโรงเรียน 6 ด้าน ตามบทบาทหน้าที่การปฏิบัติงานและขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ครูในโรงเรียนศูนย์ปฏิรูปการศึกษา ปีการศึกษา 2543 จำนวน 508 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูในโรงเรียนศูนย์ปฏิบัติการการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด นครราชสีมา มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ครูที่เป็นคณะกรรมการ โรงเรียน และไม่เป็นคณะกรรมการ โรงเรียนในโรงเรียน ศูนย์ปฏิบัติการการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา มีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่เป็น คณะกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนมากกว่าครูที่ไม่เป็นคณะกรรมการโรงเรียน

3. ครูในโรงเรียนศูนย์ปฏิบัติการการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด นครราชสีมา ที่มีขนาดต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูมีส่วนร่วมในการบริหารด้านวิชาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูในโรงเรียนศูนย์ปฏิบัติการการศึกษา ขนาดกลางและใหญ่ มี ส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนมากกว่าครูในโรงเรียนขนาดเล็ก

ซิดชนก รอดเงิน (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน บุคคลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดชลบุรีพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพ ของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลด้านวินัยและการ รักษาวินัย การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหาร สถานศึกษา

สมศักดิ์ มัจฉาวิทยากุล (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อคุณภาพนักเรียน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานมีอิทธิพลต่อคุณภาพนักเรียนในชุมชน หน่วยงานทางการศึกษาคควรมีนโยบายหรือยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนและ สถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

คำแพง พิมสาร (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ปี การศึกษา 2544 จำนวน 310 คน จากโรงเรียน 62 โรงเรียนผลการวิจัยพบว่า

1. ครูผู้สอนที่มี เพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ครูผู้สอนที่มี เพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ครูผู้สอนที่มี เพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านวัดผลและประเมินผลมีค่าสูงสุด

4. ครูผู้สอนที่มี เพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา แยกเป็นรายข้อ โดยครูมีอิสระในการวัดผลการเรียนการสอน มากที่สุดในลำดับแรก สนับสนุนให้นักเรียนไปแข่งขันทางวิชาการที่หน่วยงานต่างๆจัดขึ้นมากที่สุดอยู่ในลำดับที่สอง แต่งตั้งผู้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน มากที่สุดในลำดับสาม และสนับสนุนให้ครูจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตร ได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา มากที่สุดเป็นลำดับที่สี่

ประกอบ กุญ โปธิ์ (2545) ได้ศึกษาสภาพของการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา เพื่อศึกษา สภาพของการบริหารงานวิชาการและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จาก 198 โรงเรียน จำนวน 440 คน เป็นผู้บริหาร โรงเรียน 198 คนและครูผู้สอน 242 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพของการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัญหาของการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง

3. ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกันอย่างไม่เป็นนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. สภาพของการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน โดยภาพรวมโรงเรียนขนาดใหญ่มีการปฏิบัติมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก ยกเว้นด้านห้องสมุด

5. ปัญหาของการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน โดยภาพรวมโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหามากกว่าของโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

6. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ คือ ครูต้องรับผิดชอบงานหลายด้าน ทำให้มีเวลาสอนน้อยควรจัดอัตราค่าจ้างให้ครบและเหมาะสม ให้ครูมีเวลาสอนอย่างเต็มที่โรงเรียนขาดงบประมาณขาดสื่อ การเรียนการสอน ขาดวัสดุอุปกรณ์ ที่ทันสมัยและเพียงพอ

สรุปงานวิจัยในประเทศพบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงใช้การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผู้บริหารใช้ข้อมูลของตนเองและขอข้อมูลเพิ่มเติมจากครูเพื่อการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีระดับการศึกษาต่างกัน ผู้บริหารให้มีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกันและนอกจากนี้ยังพบอีกว่า การให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการทำงานทำให้ปัญหาการบริหารคลี่คลายในทางบวกและมีปัญหาเกิดขึ้นน้อยในการปฏิบัติงาน แสดงให้เห็นว่า งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่ทุกคนต้องร่วมมือกัน ดังนั้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารในยุคปัจจุบัน สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาที่ต้องการกระจายอำนาจและการระดมพลังทุกฝ่าย

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

คิม (Kim, 2001) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการและความพึงพอใจในการทำงานของครูในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของประเทศเกาหลี วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการและความพึงพอใจในการทำงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเมืองกวางจู ใช้กลุ่มตัวอย่างของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 710 คน ในจังหวัดชุงบุก

และเคเซียงบุก และในเมืองกวางจู่ และ กรุงโซล ได้รับแบบสอบถามตอบกลับจำนวน 589 ชุด (คิดเป็น 83 %) ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของประเทศเกาหลีมีความรู้สึกไม่พึงพอใจกับงานทางด้านการเรียนการสอนของพวกเขา

2. ครูไม่มีอำนาจในการตัดสินใจในกระบวนการตัดสินใจสั่งการในปัจจุบัน ดังนั้นครูจึงต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำงานทั้งทางด้านการเรียนการสอนและการบริหารงานให้มากขึ้นกว่าเดิม โดยต้องการจะมีส่วนร่วมในงานด้านการเรียนการสอนมากกว่าด้านอื่นเมื่อเปรียบเทียบกับงานด้านการบริหารโรงเรียน

3. ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจพบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญกับตัวแปรทางด้าน ประชากร ซึ่งได้แก่ตัวแปรด้านเพศ ประสบการณ์ด้านการสอน ประสบการณ์ด้านการสอนในโรงเรียนที่สอนอยู่ปัจจุบัน ผู้จัดตั้งโรงเรียน ขนาดของโรงเรียน และขอบเขตของเนื้อหาวิชาที่ทำการสอน

4. ตัวแปรด้าน ประเภทของโรงเรียนและตัวแปรทางด้าน ประชากรอื่น ๆ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันในความคิดเห็นเรื่องความพึงพอใจในการทำงาน

5. ระดับของการมีส่วนร่วมจริง ๆ ในกระบวนการตัดสินใจสั่งการ มีผลในด้านบวกต่อความพึงพอใจในการทำงานของครู

6. ระดับของความต้องการมีส่วนร่วมและความสามารถในการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจสั่งการ ไม่เกี่ยวเนื่องกับความพึงพอใจในการทำงานของครู

7. ตามทัศนะของครู การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจสั่งการมีผลในด้านบวกต่อความพึงพอใจในการทำงานของครู

ริชาร์ดสัน (Richardson, 2001) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาด้านความสัมพันธ์ของระดับของการร่วมปฏิบัติงานและความคิดเห็นของครูในเรื่องการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจสั่งการของโรงเรียนรัฐบาลในระดับชั้นประถมศึกษาในเมืองนิวยอร์ก วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการร่วมปฏิบัติ และความคิดเห็นของครูในเรื่องการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจสั่งการ ระดับของการที่ครูเข้าร่วมในการปฏิบัติงานในโรงเรียนรัฐบาลในเมืองนิวยอร์ก กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยประกอบด้วยครูจำนวน 143 คนจากโรงเรียนระดับประถมศึกษาทั้งสิ้น 23 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า การร่วมกันปฏิบัติงานและความคิดเห็นของครูในเรื่องการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจพบว่า มีความสัมพันธ์กันระหว่างปัจจัยทั้ง 2 ประการนี้ และมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระหว่างตัวแปรด้านเพศและความต้องการเข้าไปมีส่วนร่วม

ในการตัดสินใจ กล่าวคือพบว่า ผู้ชายมีความขัดแย้งระหว่างการมีส่วนร่วมจริงกับระดับของความต้องการมีส่วนร่วม ผลจากการวิเคราะห์การตอบแบบสอบถามพบว่า ครูทั้งผู้ชายและผู้หญิง มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ แต่อย่างไรก็ตาม พบว่าครูผู้หญิงมีความต้องการมีส่วนร่วมมากกว่าระดับของการมีส่วนร่วมจริง ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรตัวอื่น ๆ ระดับของการร่วมกันปฏิบัติงานไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมจริงหรือระดับของความต้องการมีส่วนร่วม

เวสบุร็อก Westbrook, (1998) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมลักษณะในการเป็นผู้นำของครู : กรณีศึกษา การมีส่วนร่วมของครูในโปรแกรมการส่งเสริมลักษณะการเป็นผู้นำให้แก่ครูในโรงเรียนในเขตอำเภอ ออสติน เมืองเท็กซัส ประเทศสหรัฐอเมริกา วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาลักษณะของโรงเรียนซึ่งส่งเสริมความสามารถในการเป็นผู้นำของครู และเพื่อศึกษาวิธีการส่งเสริมลักษณะการเป็นผู้นำของครูในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้กลุ่มตัวอย่างของผู้นำครู จำนวน 42 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้าร่วมการวิจัย (ก) ได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมและสนับสนุนของอาจารย์ใหญ่ (ข) เกิดการร่วมมือและไว้วางใจต่อกัน (ค) ร่วมมือประสานงานกันในการแก้ปัญหาอย่างกระตือรือร้น โดยไม่มีการแบ่งแยก (ง) สร้างเครือข่ายของการสนับสนุนการจัดระบบงานทั้งของภายในและภายนอกโรงเรียน และ (จ) เริ่มต้นการค้นหาวิธีการแก้ปัญหา รวมไปถึงวิธีการพัฒนาโรงเรียนและชุมชน

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า สิ่งที่สำคัญที่ทำให้ผู้นำครูประสบความสำเร็จได้ คือ พฤติกรรมและการสนับสนุนของผู้บริหาร ซึ่งผู้บริหารมีวิธีการส่งเสริมลักษณะความเป็นผู้นำของครูดังต่อไปนี้

1. การมองเห็นคุณค่าของการช่วยเหลือและการมีส่วนร่วมในงานของโรงเรียนซึ่งนอกเหนือจากงานในชั้นเรียนของครู
2. การให้ครูได้เข้าร่วมในการพิจารณาและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน
3. การส่งเสริมการร่วมมือกันทำงานของครู
4. การหาเวลาและโอกาสในการทำงาน วางแผนงาน และแก้ปัญหาร่วมกันของครู
5. การสร้างสิ่งแวดล้อมในการส่งเสริมลักษณะการเป็นผู้นำ และความหมายของคำว่าบทบาทและหน้าที่ใหม่ ๆ ของผู้นำครู

ปาเทอร์โน (Paterno, 1999) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการและผู้อำนวยการโรงเรียนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในกระบวนการตัดสินใจสั่งการของโรงเรียนที่นิวยอร์ก วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการและผู้อำนวยการโรงเรียนเกี่ยวกับ ระดับของการที่ครูเข้าไปมีส่วนร่วมจริง ๆ ในกระบวนการตัดสินใจสั่ง

การและระดับที่ครูต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจสั่งการ กลุ่มตัวอย่างมาจาก คณะกรรมการ จำนวน 101 คน และผู้อำนวยการโรงเรียน 75 คน ผลการวิจัยพบว่าคณะกรรมการมีความคิดเห็นว่า ครูเข้าไปมีส่วนร่วมจริง ๆ และต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจสั่งการบ้อยที่สุดในงานด้านเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับงานด้านวิชาการของนักเรียน งานหลักสูตร/การเรียนการสอน และงานปกครองนักเรียน ซึ่งทางผู้อำนวยการโรงเรียนมีความคิดเห็นคล้ายคลึงกัน แม้จะมีความคิดเห็นต่างกันว่า ครูต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจสั่งการในงานวางแผน และงานพัฒนาบุคลากรมากกว่างานอื่น แต่ทั้งคณะกรรมการและผู้อำนวยการโรงเรียนต่างก็มีความคิดเห็นว่า ครูเข้าไปมีส่วนร่วมจริง ๆ และต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจสั่งการน้อยที่สุดในงานด้านการบริหารที่เกี่ยวข้องกับงานงบประมาณของโรงเรียนและงานบริหารบุคคล แต่โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มต้องการให้ครูเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจสั่งการให้บ่อยมากขึ้นในทุก ๆ งานและพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างตัวแปรทางด้านประชากรกับการที่ครูเข้าไปมีส่วนร่วมจริง ๆ และการที่ครูต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจสั่งการคณะกรรมการ โรงเรียนจากเขตอำเภอที่มีขนาดเล็กมีความคิดเห็นว่า ครูควรเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจสั่งการในระดับที่สูงกว่าที่เป็นจริง

โอลสัน (Olson, 1998) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูและระดับของควมมีเหตุผลในการตัดสินใจในการบริหารงานโรงเรียนที่บริหารแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน กับโรงเรียนที่บริหารแบบไม่ใช่โรงเรียนเป็นฐาน วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับของการมีส่วนร่วมของครูและระดับของควมมีเหตุผลในการตัดสินใจการบริหารงานโรงเรียนที่บริหารแบบการยึดโรงเรียนเป็นฐานและการไม่ยึดรูปแบบการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนที่บริหารแบบ ใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำนวน 10 แห่ง และโรงเรียนที่บริหารแบบ ไม่ใช่โรงเรียนเป็นฐาน อีก 11 แห่ง โดยนำมาจับคู่กัน 10 คู่ตามขนาดของโรงเรียน (เช่น โรงเรียนที่มีครู 0-5 คน 16 คนขึ้นไป) และตามสถานที่ตั้ง (เช่น ที่ตั้งอยู่ในเมือง แถบชานเมือง และในชนบท) ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างโรงเรียนที่บริหารแบบ ใช้โรงเรียนเป็นฐานกับระดับของการมีส่วนร่วมของครูในกระบวนการตัดสินใจ ครูในโรงเรียนที่บริหารแบบไม่ใช่โรงเรียนเป็นฐาน ยอมรับว่าครูมีส่วนร่วมมากกว่าครูในโรงเรียนที่บริหารแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน และพบว่า แบบสำรวจความคิดเห็นของครูเรื่องการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจมีความน่าเชื่อถือสูงคล้ายเช่นกัน

นอกจากนี้ยังพบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างโรงเรียนที่บริหารแบบ ใช้โรงเรียนเป็นฐานกับระดับของควมมีเหตุผลในการตัดสินใจ กล่าวคือ ครูในโรงเรียนที่

บริหารแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานมีระดับของความมีเหตุผลในการตัดสินใจสูงกว่าครูในโรงเรียนที่บริหารแบบไม่ใช่โรงเรียนเป็นฐาน การศึกษาระบบงานในกระบวนการตัดสินใจก็มีความน่าเชื่อถือสูง ซึ่งจะนำไปใช้เพิ่มเติมในส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยด้วยพบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญไม่มากนักสำหรับครูในโรงเรียนที่บริหารแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานกับระดับของการมีส่วนร่วมของครูและระดับของความมีเหตุผลในการตัดสินใจ กล่าวคือ ครูที่มีความคิดเห็นว่ามีระดับของการมีส่วนร่วมสูงมีแนวโน้มที่จะมีระดับของความมีเหตุผลในการตัดสินใจสูงด้วยเช่นกัน

โซว์ซัว (Schoetzau, 1998) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การให้ความสนับสนุนของอาจารย์ใหญ่ที่มีต่อผู้นำครู ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตอำเภอที่มีขนาดใหญ่แถบชนเมืองของรัฐเวอร์จิเนีย วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับของการมีส่วนร่วมของครูและระดับของความมีเหตุผลในการตัดสินใจการบริหารงานโรงเรียนที่บริหารแบบการยึดรูปแบบและการไม่ยึดรูปแบบการบริหาร กลุ่มตัวอย่างได้แก่อาจารย์ใหญ่โรงเรียน ระดับประถมศึกษาของรัฐบาลทุกแห่ง ในเขตอำเภอที่มีขนาดใหญ่แถบชนเมืองของรัฐเวอร์จิเนีย และจากครูที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ใหญ่และผู้นำครูในโรงเรียนคิดว่า มีการให้ความสนับสนุนแก่ผู้นำครูในโรงเรียนของพวกเขา และยังเห็นด้วยว่า ครูควรจะไปมีส่วนร่วมในขั้นตอนการตัดสินใจ แต่มีความคิดเห็นไม่ตรงกันระหว่าง 2 กลุ่มในเรื่องการมีส่วนร่วมกับงานต่อไปนี้ของโรงเรียนคือ งานการเงิน งานบุคคลและงานด้านการเพิ่มโปรแกรมวิชาใหม่ ๆ ของโรงเรียน อาจารย์ใหญ่สามารถใช้การทำงานที่มหาวิทยาลัย และ วิทยาลัย ในการส่งเสริมและสนับสนุนลักษณะความเป็นผู้นำของครูให้เกิดขึ้นในโรงเรียนได้เช่นกัน

แมคคาร์ธี (Mc.Cathey 1971) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐนิวเจอร์ซีย์ พบว่า กลุ่มครูมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ เกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงานวิชาการ เรื่องการสังเกตการสอน การวัดผลประเมินผลการศึกษา การจัดตั้งคณะกรรมการ การบริหารงานวิชาการและความรับผิดชอบในการตัดสินใจของคณะกรรมการ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความเห็นตรงกันว่าผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทมีความรับผิดชอบ และบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด นอกเหนือจากการบริหารงานวิชาการด้านอื่น ๆ

สรุปงานวิจัยในต่างประเทศพบว่า ในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีความสำคัญต่อกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการร่วมกัน จะทำให้งานด้านการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเป็นระบบมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลซึ่งได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากร
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา 6 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 5 คน รวมผู้บริหารสถานศึกษา 11 คน ครู 114 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมทั้งหมด 125 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2556) ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากร โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

ลำดับ ที่	ชื่อสถานศึกษา	ผู้อำนวยการ	รอง ผู้อำนวยการ	ครู	รวม
1	โรงเรียนวัดท่าพระ	1	2	43	32
2	โรงเรียนวัดราชสิทธิาราม	1	2	22	24
3	โรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี	1	1	20	25
4	โรงเรียนวัดนาคกลาง	1	-	10	12
5	โรงเรียนวัดใหม่พิเรนทร์	1	-	9	16
6	โรงเรียนวัดดีดวด	1	-	10	16
รวม		6	5	114	125

ที่มา : สำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยพิจารณาภายใต้กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้ศึกษาค้นคว้า รวมทั้งรวมวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้สอดคล้องกับคำจำกัดความในการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert Scale) โดยมีค่านำหน้าการตอบแบบสอบถาม ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมมาก
3	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง

2 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อย

1 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สำนักศึกษาศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert Scale) โดยมีค่าน้ำหนักการตอบแบบสอบถามดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี หลักการ เอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านวิชาการ

2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามมาตรวัดส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับและแบบตรวจสอบรายการ

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลกำหนดขอบเขตของเนื้อหา เพื่อดำเนินการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหาและกรอบแนวคิดของการวิจัย

4. นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ควบคุม วิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงเนื้อหา การใช้ภาษาให้ถูกต้องสมบูรณ์

5. นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม ที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาและด้านวัดผลประเมินผล จำนวน 5 ท่าน ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ แล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การให้คะแนนผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

ให้คะแนน + 1 เมื่อ ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจในข้อคำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหา

0 เมื่อ ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจในข้อคำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหา

- 1 เมื่อ ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจในข้อคำถามนั้นไม่มีความตรงตามเนื้อหา

เกณฑ์การพิจารณาเลือกข้อคำถาม พิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีที่สอดคล้องไม่ต่ำกว่า 0.50 ถ้าข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะก่อนที่จะนำไปทดลองใช้ (Try Out) หากผลจากการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือพบว่า ข้อใดที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่า 0.50 ขึ้น ไปจึงนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำมาหาค่าความสอดคล้อง (ดังภาคผนวก ง) ผลการตรวจสอบสรุปประเด็นโดยการหาค่า IOC พบว่าข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

6. นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูจำนวน 30 คน ในโรงเรียน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนวัดไผ่เงิน สำนักงานเขตบางคอแหลม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของคำถามและนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของคอนบราค (Cronbach, 1970, p.161 อ้างในบุญชม ศรีสะอาด, 2555)

ผลการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา พบว่า แบบสอบถามตอนที่ 2 การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9703 และตอนที่ 3 การดำเนินงานด้านวิชาการ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.9674 ค่าความเชื่อมั่นทั้งสองฉบับเท่ากับ 0.96885 จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

7. ได้เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ประสานงานบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อทำหนังสือเกี่ยวกับการขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการทำวิจัย ถึงสำนักงานการศึกษา

กรุงเทพมหานคร โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ เพื่ออนุเคราะห์ในการใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.2 นำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขอความอนุเคราะห์ส่งไปยังโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาต ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากประชากรที่เป็น ครูผู้สอน กำหนด วัน เวลา ขอรับแบบสอบถามคืนภายใน 15 วัน

3.3.3 เก็บรวบรวมและติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับคืน และแจกแบบสอบถามอีกครั้งในรายที่แบบสอบถามสูญหายหรือไม่สมบูรณ์ โดยขยายเวลาอีก 5 วัน

3.3.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รวบรวมจากประชากร คัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถามที่ส่งไปยังโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ จำนวน 125 ฉบับ แล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาดำเนินการดังนี้

3.4.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Check List) นำมาแจกแจงความถี่(Frequency) เป็นรายชื่อใช้วิเคราะห์คำนวณหาร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.4.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามแบบมาตรวัดค่าประเมินค่า (Rating Scale) โดยนำตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับจากนั้นนำไปบันทึกและวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (μ)และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลความหมาย รายชื่อ รายด้านและความหมายในภาพรวม การแปลผลค่าเฉลี่ยตามหลักเกณฑ์ของช่วงคะแนน (Class Interval) 5 ระดับดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2555)

ค่าเฉลี่ย	4.51	ถึง	5.00	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51	ถึง	4.50	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51	ถึง	3.50	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51	ถึง	2.50	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00	ถึง	1.50	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด

3.4.3 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชาการ เป็นแบบสอบถามแบบมาตรวัดค่าประเมินค่า (Rating Scale) นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5

ระดับจากนั้นนำไปบันทึกและวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ มาแปลความหมาย รายชื่อ รายด้านและความหมายในภาพรวม การแปลผลค่าเฉลี่ยตามหลักเกณฑ์ของช่วงคะแนน (Class Interval) (ศักดิ์ชัย สุรกิจบวร, 2549, น. 196-227) 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51	ถึง	5.00	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51	ถึง	4.50	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51	ถึง	3.50	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51	ถึง	2.50	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00	ถึง	1.50	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

3.4.4 นำข้อมูลที่ได้แปลความหมายของระดับความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson' Product Moment Correlation Coefficient) ได้แล้ว นำเอาค่าไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553, น. 316) แปลความหมาย ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.71 – 1.00	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.31 – 0.70	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.01 - 0.30	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	เท่ากับ 0.00	หมายถึง	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และตอบข้อคำถามของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อเก็บข้อมูลจาก ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 125 คน จำนวนแบบสอบถาม 125 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนมาที่สมบูรณ์ครบ 125 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย ตามลำดับ ดังนี้

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

4.3 การดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ แทนความหมาย ดังนี้

N	หมายถึง	จำนวนประชากร
μ	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
σ	หมายถึง	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ρ	หมายถึง	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
X_{tot}	หมายถึง	การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
X_1	หมายถึง	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
X_2	หมายถึง	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
X_3	หมายถึง	การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์

X_4	หมายถึง	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล
Y_{tot}	หมายถึง	การดำเนินงานด้านวิชาการ
Y_1	หมายถึง	งานบริหารวิชาการ
Y_2	หมายถึง	งานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
Y_3	หมายถึง	งานพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้
Y_4	หมายถึง	งานประกันคุณภาพการศึกษา
Y_5	หมายถึง	งานพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน
**	หมายถึง	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวนแบบสอบถาม 125 ฉบับ เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	32	25.60
หญิง	93	74.40
2. อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	2	1.60
25-30 ปี	4	3.20
31-35 ปี	22	17.60
36-40 ปี	38	30.40
41-45 ปี	27	21.60
46-50 ปี	15	12.00
51-55 ปี	7	5.60
56 ปีขึ้นไป	10	8.00
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	83	66.40
ปริญญาโท	42	33.60
ปริญญาเอก	-	-
4. ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา		
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	6	4.80
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	5	4.00
ครูผู้ช่วย	13	10.40
ครู อันดับ คศ.1	27	21.60
ครู อันดับ คศ.2	58	46.40
ครู อันดับ คศ.3	16	12.80

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
5. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	9	7.2
5-10 ปี	39	31.2
11-15 ปี	21	16.8
16-20 ปี	19	15.2
21-25 ปี	37	29.6
รวม	125	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 74.40 มีอายุ 36-40 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 30.8 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 66.40 ตำแหน่ง หน้าที่ในสถานศึกษาคิดเป็นครูอันดับ คศ.2 ร้อยละ 46.40 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี ร้อยละ 31.20

4.2 การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาระดับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 125 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวม ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

ที่	การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม	μ	σ	ระดับ การปฏิบัติ
1	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_1)	4.19	0.25	มาก
2	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (X_2)	4.21	0.40	มาก
3	การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (X_3)	4.06	0.30	มาก
4	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4)	4.20	0.51	มาก
	รวม (X_{tot})	4.17	0.30	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.17$, $\sigma = 0.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.21$, $\sigma = 0.25$) คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (X_2) รองลงมา ($\mu = 4.20$, $\sigma = 0.51$) คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4) และที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำสุด ($\mu = 4.06$, $\sigma = 0.30$) คือ การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (X_3)

ผลการวิเคราะห์การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร แยกตามรายด้าน ได้ผลดังตารางที่ 4.3-4.6

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_1)

ที่	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_1)	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1	ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการคิดริเริ่มวางแผนการดำเนินงานโครงการ งาน กิจกรรมของสถานศึกษา	3.94	0.26	มาก
2	ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการระดมความคิดอภิปรายแสดงความคิดเห็นในโครงการ งาน กิจกรรมของสถานศึกษา	3.95	0.25	มาก
3	ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกโครงการ งาน กิจกรรมของสถานศึกษา	4.53	0.29	มาก
4	ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจระหว่างที่มีการดำเนินงานของสถานศึกษา	4.32	0.35	มาก
รวม		4.19	0.25	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_1) โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.19$, $\sigma = 0.25$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อ พบว่าท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกโครงการ งาน กิจกรรมของสถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.29$) รองลงมา ($\mu = 4.32$, $\sigma = 0.35$) คือ ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจระหว่างที่มีการดำเนินงานของสถานศึกษา และที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด ($\mu = 3.94$, $\sigma = 0.26$) คือ ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการคิดริเริ่มวางแผนการดำเนินงานโครงการ งาน กิจกรรมของสถานศึกษา

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (X_2)

ที่	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (X_2)	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1	ท่านมีส่วนในการสนับสนุนงบประมาณ บุคลากร แรงงาน สถานที่ ในการดำเนินงานของสถานศึกษา	3.87	0.47	มาก
2	ท่านมีส่วนในการสนับสนุนงานในสถานศึกษาอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ	4.55	0.45	มากที่สุด
3	บุคลากรในสถานศึกษาแสดงออกถึงความผูกพัน ช่วยเหลือกันขณะดำเนินงานของสถานศึกษา	4.00	0.38	มาก
4	ท่านมีความเห็นชอบ และพร้อมให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในการดำเนินงานของสถานศึกษา	4.40	0.38	มาก
รวม		4.21	0.40	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (X_2) โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.21, \sigma = 0.40$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อ พบว่า ท่านมีส่วนในการสนับสนุนงานในสถานศึกษาอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\mu = 4.55, \sigma = 0.45$) รองลงมา ($\mu = 4.40, \sigma = 0.38$) คือท่านมีความเห็นชอบ และพร้อมให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในการดำเนินงานของสถานศึกษา และที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด ($\mu = 3.87, \sigma = 0.47$) คือ ท่านมีส่วนในการสนับสนุนงบประมาณ บุคลากร แรงงาน สถานที่ ในการดำเนินงานของสถานศึกษา

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (X_3)

ที่	การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (X_3)	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1	ผู้บริหารให้การสนับสนุนและจัดให้มีสวัสดิการแก่บุคลากรในสถานศึกษา	3.90	0.40	มาก
2	ผู้บริหาร ครู ได้รับการยกย่องชมเชยเมื่อผลการดำเนินงานประสบผลสำเร็จ	4.51	0.34	มากที่สุด
3	บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษายอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะ ในผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	3.89	0.43	มาก
4	บุคลากรทุกฝ่ายได้รับการยอมรับนับถือจากการร่วมปฏิบัติงานในสถานศึกษา	3.94	0.26	มาก
รวม		4.06	0.30	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (X_3) โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.06, \sigma = 0.30$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อ พบว่า ผู้บริหาร ครู ได้รับการยกย่องชมเชยเมื่อผลการดำเนินงานประสบผลสำเร็จ มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\mu = 4.51, \sigma = 0.34$) รองลงมา ($\mu = 3.94, \sigma = 0.26$) คือ บุคลากรทุกฝ่ายได้รับการยอมรับนับถือจากการร่วมปฏิบัติงานในสถานศึกษา และที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด ($\mu = 3.89, \sigma = 0.43$) คือ บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษายอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะ ในผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4)

ที่	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4)	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1	สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่ให้ผู้บริหาร ครู เป็นผู้ประเมินผลงาน โครงการกิจกรรม เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน	3.73	0.60	มาก
2	ผู้บริหาร ครู ร่วมกันประชุมวางแผนการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	4.45	0.58	มาก
3	สถานศึกษามีการประเมินผลงาน โครงการ งาน กิจกรรม ของสถานศึกษา หลังการดำเนินงาน โดยบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา	4.82	0.46	มากที่สุด
4	สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลการประเมินการดำเนินงานให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้ เพื่อนำไปพัฒนากระบวนการดำเนินงาน	3.80	0.49	มาก
รวม		4.20	0.51	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4) โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.20, \sigma = 0.51$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อ พบว่าสถานศึกษามีการประเมินผลงาน โครงการ งาน กิจกรรม ของสถานศึกษา หลังการดำเนินงานโดยบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\mu = 4.82, \sigma = 0.46$) รองลงมา ($\mu = 4.45, \sigma = 0.58$) คือ ผู้บริหาร ครู ร่วมกันประชุมวางแผนการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา และที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด ($\mu = 3.73, \sigma = 0.60$) คือ สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่ให้ผู้บริหาร ครู เป็นผู้ประเมินผลงาน โครงการ กิจกรรม เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน

4.3 การดำเนินงานด้านวิชาการโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาระดับการดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 125 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวม ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

ที่	การดำเนินงานด้านวิชาการ	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1	งานบริหารวิชาการ (Y_1)	4.08	0.30	มาก
2	การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Y_2)	4.17	0.27	มาก
3	การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ (Y_3)	4.20	0.28	มาก
4	งานประกันคุณภาพการศึกษา (Y_4)	4.31	0.31	มาก
5	งานพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน (Y_5)	4.27	0.30	มาก
รวม (Y_{tot})		4.21	0.27	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.21, \sigma = 0.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.31, S.D. = 0.31$) คือ งานประกันคุณภาพการศึกษา (Y_4) รองลงมา ($\mu = 4.27, S.D. = 0.30$) คืองานพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน (Y_5) และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำสุด ($\mu = 4.08, S.D. = 0.30$) คือ งานบริหารวิชาการ (Y_1)

ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร แยกตามรายด้าน ได้ผลดังตารางที่ 4.8-4.12

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านงานบริหารวิชาการ (Y_1)

ที่	งานบริหารวิชาการ (Y_1)	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1	สถานศึกษามีการประชุมเพื่อวางแผนการพัฒนางานวิชาการภายในโรงเรียน	3.94	0.28	มาก
2	สถานศึกษาได้จัดทำแผนการปฏิบัติงานของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอน	4.31	0.28	มาก
3	ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดหาแบบเรียน เอกสารสิ่งพิมพ์ สำหรับใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้	3.87	0.40	มาก
4	สถานศึกษามีการนิเทศการสอนช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างเป็นระบบ	4.20	0.36	มาก
รวม		4.08	0.30	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การดำเนินงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านงานบริหารวิชาการ (Y_1) โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.08$, $\sigma = 0.30$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อ พบว่า สถานศึกษาได้จัดทำแผนการปฏิบัติงานของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอน มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.28$) รองลงมา ($\mu = 4.20$, $\sigma = 0.36$) คือ สถานศึกษามีการนิเทศการสอนช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างเป็นระบบ และที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด ($\mu = 3.87$, $\sigma = 0.40$) คือ ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดหาแบบเรียน เอกสารสิ่งพิมพ์ สำหรับใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงาน เขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน (Y_2)

ที่	การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Y_2)	μ	σ	ระดับ การปฏิบัติ
1	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการนำหลักสูตร ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.53	0.32	มากที่สุด
2	ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทาง แก้ปัญหาที่เกิดจากการนำหลักสูตรไปใช้ในการ จัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	4.91	0.28	มากที่สุด
3	สถานศึกษาได้มีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา และมีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง	4.19	0.26	มาก
4	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้มีการจัดทำ หลักสูตรและสาระการเรียนรู้ในท้องถิ่น	3.94	0.28	มาก
5	สถานศึกษามีการติดตามและประเมินผลด้าน หลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้	4.28	0.26	มาก
	รวม	4.17	0.27	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การดำเนินงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Y_2) โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.17, \sigma = 0.27$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อ พบว่า ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดจากการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\mu = 4.93, \sigma = 0.32$) รองลงมา ($\mu = 4.53, \sigma = 0.32$) คือ ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด ($\mu = 3.94, \sigma = 0.28$) คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้มีการจัดทำหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ในท้องถิ่น

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ (Y₃)

ที่	การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ (Y ₃)	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1	ท่านได้มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.94	0.26	มาก
2	ท่านมีการจัดหาและผลิตสื่ออย่างเพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้	4.36	0.41	มาก
3	ท่านมีส่วนจัดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้ผู้เรียนได้อย่างหลากหลาย	3.89	0.41	มาก
4	สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน	4.17	0.26	มาก
5	ท่านได้จัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.54	0.26	มากที่สุด
6	สถานศึกษามีการประเมินผลงานเพื่อพัฒนางานวิชาการ	3.94	0.28	มาก
7	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงงานด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง	4.55	0.26	มากที่สุด
รวม		4.20	0.28	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การดำเนินงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ (Y₃) โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.20, \sigma = 0.28$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายหัวย่อย พบว่าสถานศึกษามีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงงานด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง มีระดับปฏิบัติการมากที่สุด ($\mu = 4.55, \sigma = 0.26$) รองลงมา ($\mu = 4.54, \sigma = 0.26$) คือ ท่านได้จัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด ($\mu = 3.89, \sigma = 0.41$) คือ ท่านมีส่วนจัดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้ผู้เรียนได้อย่างหลากหลาย

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา (Y₄)

ที่	งานประกันคุณภาพการศึกษา (Y ₄)	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1	ท่านเข้าใจถึงสภาพปัญหาการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพของโรงเรียน	3.90	0.35	มาก
2	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษา	4.35	0.30	มาก
3	สถานศึกษามีการวางแผนและดำเนินการตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอกให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา	4.66	0.32	มากที่สุด
4	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.10	0.33	มาก
5	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.55	0.35	มากที่สุด
รวม		4.31	0.31	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การดำเนินงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา (Y₄) โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.31$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อ พบว่า สถานศึกษามีการวางแผนและดำเนินการตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอกให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด

($\mu = 4.66, \sigma = 0.32$) รองลงมา ($\mu = 4.55, \sigma = 0.35$) คือ ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด ($\mu = 3.90, \sigma = 0.35$) คือ ท่านเข้าใจถึงสภาพปัญหาการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพของโรงเรียน

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านงานพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน (Y_3)

ที่	งานพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน (Y_3)	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1	ท่านได้ปรับปรุงแผนการสอนหลังการใช้จริงอย่างต่อเนื่อง	3.88	0.41	มาก
2	ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้	4.51	0.41	มากที่สุด
3	ท่านมีส่วนในการดำเนินการกำหนดการสอน แผนการสอน บันทึกลหลังการสอน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ดีขึ้น	4.70	0.33	มากที่สุด
4	สถานศึกษาส่งเสริมจัดการสอนซ่อมเสริมด้วยเทคโนโลยีที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนมีความสนใจจนสามารถพัฒนาตนเองได้	4.16	0.34	มาก
5	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยบูรณาการความรู้ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม	3.89	0.34	มาก
6	ท่านใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในท้องถิ่น และใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน	4.73	0.34	มากที่สุด
7	ท่านได้สอนตามวุฒิ ความถนัด ความสามารถ และประสบการณ์ของท่าน	4.09	0.74	มาก

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านงานพัฒนาสัทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน (Y_5) (ต่อ)

ที่	งานพัฒนาสัทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน (Y_5)	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
8	สถานศึกษามีการสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียนอ่อน และสอนเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนเก่ง	4.22	0.38	มาก
	รวม	4.27	0.30	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า การดำเนินงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านงานพัฒนาสัทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน (Y_5) โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.27$, $\sigma = 0.30$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อ พบว่า ท่านใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในท้องถิ่น และใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\mu = 4.73$, $\sigma = 0.74$) รองลงมา ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.33$) คือ ท่านมีส่วนในการดำเนินการกำหนดการสอน แผนการสอน ตารางสอน บันทึกหลังการสอน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ดีขึ้น และที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด ($\mu = 3.88$, $\sigma = 0.41$) คือ ท่านได้ปรับปรุงแผนการสอนหลังการใช้จริงอย่างต่อเนื่อง

4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

	การดำเนินงานด้านวิชาการ (Y)					
	งาน บริหาร วิชาการ (Y ₁)	การพัฒนา หลักสูตร การศึกษา ขั้น พื้นฐาน (Y ₂)	การพัฒนา กระบวนการ จัดการ เรียนรู้ (Y ₃)	งาน ประกัน คุณภาพ การศึกษา (Y ₄)	งาน พัฒนา ศักยภาพ การเรียนรู้ ของ นักเรียน (Y ₅)	การ ดำเนิน งานด้าน วิชาการ (Y _{tot})
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X ₁)	0.59**	0.61**	0.52**	0.44**	0.45**	0.56**
การมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการ (X ₂)	0.68**	0.73**	0.67**	0.59**	0.56**	0.70**
การมีส่วนร่วมในการได้รับ ผลประโยชน์ (X ₃)	0.41**	0.37**	0.34**	0.30**	0.37**	0.39**
การมีส่วนร่วมในการ ประเมินผล (X ₄)	0.85**	0.88**	0.86**	0.74**	0.72**	0.88**
การบริหารแบบมีส่วนร่วม (X _{tot})	0.73**	0.74**	0.68**	0.59**	0.61**	0.72**

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4.13 แสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วม (X) กับการดำเนินงานด้านวิชาการ (Y) โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ทุกค่า ที่มีความสัมพันธ์ในระดับสูงสุด ($\rho = 0.88$) คือ การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X₄) กับการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Y₂) และการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X₄) กับการดำเนินงานด้านวิชาการ (Y_{tot}) รองลงมา ($\rho = 0.86$) คือ การบริหารงานแบบ

มีส่วนร่วม (X_1) กับการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ (Y_3) และที่มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำสุด ($\rho = 0.30$) คือ การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (X_3) กับงานประกันคุณภาพการศึกษา (Y_4)

สรุปในภาพรวมความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ อยู่ในระดับสูง ($\mu = 0.72$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านงานบริหารวิชาการ (Y_1)

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (X)	การดำเนินงานด้านวิชาการ ด้านงานบริหารวิชาการ	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_1)	0.59**	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (X_2)	0.68**	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (X_3)	0.41**	ต่ำ
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4)	0.85**	สูง
การบริหารแบบมีส่วนร่วม (X_{tot})	0.73**	สูง

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยงานบริหารวิชาการ (Y_1) มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (X_{tot}) ในระดับสูง ($\rho = 0.73$) และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด ($\rho = 0.85$) คือ งานบริหารวิชาการ (Y_1) กับการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4) รองลงมา ($\rho = 0.68$) คือ งานบริหารวิชาการ (Y_1) กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (X_2) และที่มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำสุด ($\rho = 0.41$) คือ งานบริหารวิชาการ (Y_1) กับการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (X_3)

ตารางที่ 4.15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Y₂)

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (X)	การดำเนินงานด้านวิชาการ	
	ด้านการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Y ₂)	ระดับความสัมพันธ์
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X ₁)	0.61**	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (X ₂)	0.73**	สูง
การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (X ₃)	0.37**	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X ₄)	0.89**	สูง
การบริหารแบบมีส่วนร่วม (X _{tot})	0.74**	สูง

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยด้านการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Y₂) มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (X_{tot}) ในระดับสูง ($\rho = 0.74$) และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด ($\rho = 0.89$) คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Y₂) กับการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X₄) รองลงมา ($\rho = 0.73$) คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Y₂) กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (X₂) และที่มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำสุด ($\rho = 0.37$) คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Y₂) กับการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (X₃)

ตารางที่ 4.16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ (Y_3)

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (X)	การดำเนินงานด้านวิชาการ	
	ด้านการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ (Y_3)	ระดับความสัมพันธ์
	Pearson Correlation	
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_1)	0.52**	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (X_2)	0.67**	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (X_3)	0.34**	ต่ำ
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4)	0.86**	สูง
การบริหารแบบมีส่วนร่วม (X_{tot})	0.68**	ปานกลาง

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ (Y_3) มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (X_{tot}) ในระดับปานกลาง ($\rho = 0.68$) และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด ($\rho = 0.86$) คือ การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ (Y_3) กับการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4) รองลงมา ($\rho = 0.67$) คือ การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ (Y_3) กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (X_2) และที่มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำสุด ($\rho = 0.34$) คือ การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ (Y_3) กับการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (X_3)

ตารางที่ 4.17 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา (Y_4)

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (X)	การดำเนินงานด้านวิชาการ ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา (Y_4)	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_1)	0.44**	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (X_2)	0.59**	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (X_3)	0.30**	ต่ำ
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4)	0.74**	สูง
การบริหารแบบมีส่วนร่วม (X_{tot})	0.59**	ปานกลาง

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยงานประกันคุณภาพการศึกษา (Y_4) มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (X_{tot}) ในระดับปานกลาง ($\rho = 0.59$) และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด ($\rho = 0.74$) คือ งานประกันคุณภาพการศึกษา (Y_4) กับการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4) รองลงมา ($\rho = 0.59$) คือ งานประกันคุณภาพการศึกษา (Y_4) กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (X_2) และที่มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำสุด ($\rho = 0.30$) คือ งานประกันคุณภาพการศึกษา (Y_4) กับการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (X_3)

ตารางที่ 4.18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านงานพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน (Y_5)

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (X)	การดำเนินงานด้านวิชาการ ด้านงานพัฒนาศักยภาพ การเรียนรู้ของนักเรียน (Y_5)	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_1)	0.45**	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (X_2)	0.56**	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (X_3)	0.37**	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4)	0.72**	สูง
การบริหารแบบมีส่วนร่วม (X_{tot})	0.61**	ปานกลาง

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยงานพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน (Y_5) มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (X_{tot}) ในระดับปานกลาง ($\rho = 0.61$) และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด ($\rho = 0.72$) คือ งานพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน (Y_5) กับการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4) รองลงมา ($\rho = 0.56$) คือ งานพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน (Y_5) กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (X_2) และที่มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำสุด ($\rho = 0.37$) คือ งานพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน (Y_5) กับการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (X_3)

ตารางที่ 4.19 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (X)	การดำเนินงานด้านวิชาการ (Y_{tot})	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_1)	0.56**	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (X_2)	0.70**	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (X_3)	0.39**	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4)	0.88**	สูง
การบริหารแบบมีส่วนร่วม (X_{tot})	0.72**	สูง

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยการดำเนินงานด้านวิชาการ (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (X_{tot}) ในระดับสูง ($\rho = 0.72$) และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด ($\rho = 0.88$) คือ การดำเนินงานด้านวิชาการ (Y_{tot}) กับการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4) รองลงมา ($\rho = 0.70$) คือ การดำเนินงานด้านวิชาการ (Y_{tot}) กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (X_2) และที่มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำสุด ($\rho = 0.39$) คือ การดำเนินงานด้านวิชาการ (Y_{tot}) กับการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (X_3)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำเสนอข้อสรุปผลการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัย
- 5.2 สรุปผลการวิจัย
- 5.3 อภิปรายผล
- 5.4 ข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วม 2) ระดับการดำเนินงานด้านวิชาการ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร 6 สถานศึกษา จำนวนประชากรทั้งสิ้น 125 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตรวัดค่าประเมิน 5 ระดับ จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัย หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการหาความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาและด้านวัดประเมินผล จำนวน 5 ท่าน และนำไปหาค่า IOC หลังจากนั้น Try Out กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงต่อไป

5.2 สรุปผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครู จำนวน 125 คน พบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงร้อยละ 74.4 อายุ 36 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.8 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 66.4 ด้านตำแหน่งหน้าที่ใน

สถานศึกษาเป็นครูอันดับ คศ.2 คิดเป็นร้อยละ 46.4 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี ร้อยละ 31.2

5.2.1 การบริหารแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ และเมื่อแยกตามรายด้าน ผลการวิจัยมีดังนี้

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกโครงการ งาน กิจกรรมของสถานศึกษา และที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการคิดริเริ่มวางแผนการดำเนินงาน โครงการ งาน กิจกรรมของสถานศึกษา

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ พบว่า ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ท่านมีส่วนในการสนับสนุนงานในสถานศึกษาอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ และที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนในการสนับสนุนงบประมาณ บุคลากร แรงงาน สถานที่ ในกานดำเนินงานของสถานศึกษา

การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ พบว่า ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ผู้บริหาร ครู ได้รับการยกย่องชมเชยเมื่อผลการดำเนินงานประสบผลสำเร็จ และที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา ยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะ ในผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

การมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการประเมินผลงาน โครงการ งาน กิจกรรม ของสถานศึกษา หลังการดำเนินงานโดยบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา และที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่ให้ผู้บริหาร ครู เป็นผู้ประเมินผลงาน โครงการ กิจกรรม เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน

5.2.2 การดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ งานประกันคุณภาพการศึกษา และที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ งานบริหารวิชาการ ผลการวิจัยมีดังนี้

งานบริหารวิชาการ พบว่า ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ สถานศึกษาได้จัดทำแผนการปฏิบัติงานของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอน และที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดหาแบบเรียนเอกสารสิ่งพิมพ์ สำหรับใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้

การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดจากการนำหลักสูตร ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา และที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้มีการจัดทำหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ในท้องถิ่น

การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ พบว่า ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงงานด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง และที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ท่านมีการแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้ผู้เรียน ได้อย่างหลากหลาย

งานประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการวางแผนและดำเนินการตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอกให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา และที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ท่านเข้าใจถึงสภาพปัญหาการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพของโรงเรียน

งานพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า ในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ท่านใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในท้องถิ่น และใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน และที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ท่านได้ปรับปรุงแผนการสอนหลังการใช้จริงอย่างต่อเนื่อง

5.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ในแต่ละด้านของการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ พบว่า ที่มีระดับความสัมพันธ์กันสูงที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล กับการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล กับการดำเนินงานด้านวิชาการ และด้านที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ กับการประกันคุณภาพการศึกษา

5.3 อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ตามวัตถุประสงค์ คำถามของการวิจัย และสมมติฐานของการวิจัย ซึ่งผลของการวิจัยนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

5.3.1 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาได้บริหารงานโดยยึดหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักการบริหารการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการวิจัยพบว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (นาฎพิมล คุณเผือก, 2554, น.86) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมมีประโยชน์ต่อการพัฒนางานในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และชูชาติ พวงสมจิตร (2546, บทคัดย่อ) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมว่า โดยก่อนหน้านั้นแนวคิดการบริหารเชิงยุทธศาสตร์มีอิทธิพลต่อการบริหารเป็นอย่างมาก ช่วงนั้นคนงานเป็นเพียงผู้ปฏิบัติตามที่ฝ่ายบริหารสั่งการ โดยฝ่ายบริหารไม่ใส่ใจต่อความรู้สึกนึกคิดของคนงาน และมองคนงานเสมือนเครื่องจักรแม้ถึงช่วงที่แนวคิดเชิงมนุษยสัมพันธ์ ก็เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ฝ่ายบริหารหันมาให้ความสำคัญกับคนงานมากขึ้น การบริหารแบบมีส่วนร่วมมากเกิดขึ้นอย่างชัดเจนตั้งแต่ช่วงที่มีการนำแนวคิดเชิงระบบเข้ามาใช้ในการบริหารงาน จึงทำให้การมีส่วนร่วมของครูสถานศึกษาเอกชนในพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 เกิดการมีส่วนร่วมของครูอยู่ในระดับมาก

5.3.2 จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย ที่ว่า ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายการศึกษาที่ระบุไว้ชัดเจนว่า ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ส่งผลให้ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนให้ได้เกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและสำนักรับรองมาตรฐาน

และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รวมทั้งนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ผ่านเกณฑ์การทดสอบการศึกษา ระดับชาติของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการวิจัยพบว่าการ ปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นาง ชะไมพร หวานจำ (2554, น. 112) การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ของกลุ่มโรงเรียนตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 กล่าวว่า การดำเนินงานการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ มาก ซึ่งงานด้านวิชาการเป็นหัวใจสำคัญเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีประสิทธิผล

5.3.3 จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการ ดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความสัมพันธ์กัน เนื่องจาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้ต้องมีการประเมินคุณภาพสถานศึกษาจากหน่วยงานภายนอก เพื่อเป็นการประกันคุณภาพ ของสถานศึกษาให้เป็นที่เชื่อถือและยอมรับจากชุมชนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้ครูผู้สอนและ ผู้บริหารโรงเรียนมีการวางแผน เช่น แผนพัฒนาการศึกษาหรือแผนกลยุทธ์ เพื่อที่จะพัฒนาการเรียน การสอนให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

ทั้งนี้คู่ที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลกับการบริหารงานด้าน วิชาการ และ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลกับการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจาก งานวิชาการเป็นหน้าที่หลักของโรงเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนและข้าราชการครูสายผู้สอนต้องมีความรู้ ความเข้าใจและนำไปปฏิบัติตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีการ กำหนดนโยบายด้านวิชาการ ขั้นตอนการดำเนินงานรวมถึงการติดตามและประเมินผล เพื่อพัฒนางาน วิชาการของโรงเรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ สละ กิ่งโพธิ์ (2550, บทคัดย่อ) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ตามภาระงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ทุกขั้นตอน เนื่องมาจากการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาครูทุกคนได้รับการอบรม จากเขตพื้นที่ การศึกษาและเป็นหน้าที่ของครูต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาทุกโรงเรียน จากนั้นก็จะนำหลักสูตร สถานศึกษาไปใช้ ปรับปรุงข้อบกพร่อง เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ ของท้องถิ่นและความต้องการ ของสังคม จึงทำให้โรงเรียนทุกโรงเรียนต้องพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตลอดเวลา

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัย

5.4.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่ได้สรุปและอภิปราย ผู้วิจัยมีแนวคิดเป็นข้อเสนอแนะ เพื่อ ผลการวิจัย ไปใช้ ดังนี้

5.4.1.1 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนและจัดให้มีสวัสดิการแก่บุคลากรในสถานศึกษา และบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสถานศึกษา และปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

5.4.1.2 จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารและครูควรสนใจและตระหนักในหน้าที่และส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามจุดประสงค์ เน้นกระบวนการเรียนรู้และคิดอย่างมีเหตุผล

5.4.1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์การมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ในการมีส่วนร่วมการได้รับผลประโยชน์กับงานประกันคุณภาพ ควรมีการพัฒนากระบวนการบริหาร และสายผู้สอนให้ตรงตามความรู้ ความสามารถตามความถนัดของบุคคลนั้นๆ เพื่อสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

5.4.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ตามที่ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะของการวิจัยไปแล้วนั้น เพื่อให้งานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นข้อมูลที่สามารถจะนำไปปรับปรุงใช้ได้ด้วยสถานศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ค้นคว้าของผู้บริหารสถานศึกษานักศึกษา นักวิชาการ และผู้สนใจทั่วไป จึงขอเสนอแนะเพื่อการวิจัย ในครั้งต่อไป ดังนี้

5.4.2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ และตำแหน่งงาน

5.4.2.2 ควรศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

5.4.2.3 ควรมีการศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมที่ส่งผลในการดำเนินงานด้านวิชาการ ในสถานศึกษาเพื่อเกิดประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546).พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)

พุทธศักราช 2545. กรุงเทพมหานคร: ครูสภา

กระทรวงศึกษาธิการ. (2548).พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)

พุทธศักราช 2545. กรุงเทพมหานคร: ครูสภา

กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). สำนักมาตรฐานวิชาชีพ. กรุงเทพมหานคร:กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พุทธศักราช 2549.

กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ

เกียรติพงษ์ คำไทย. (2544). การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของครูในโรงเรียนศูนย์ปฏิบัติการศึกษา.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา)

คำแพง พิมสาร. (2545). การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียน

ขยายโอกาสทางการศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา)

เจริญผล สุวรรณโชติ. (2544). ทฤษฎีการบริหาร: กรุงเทพฯ ทิซซิ่งเอ็ด

เจริญ งามดี. (2547). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บุ๊คพอยท์

จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บุ๊คพอยท์

ชิดชนก รอดเงิน. (2553). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหาร

สถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

ถวิล มาตรฐาน. (2544). การปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ. กรุงเทพมหานคร:

เสมาธรรม

ทัศนีย์ วงศ์เย็น. (2547). กระบวนการบริหารงานวิชาการในการจัดสถานศึกษา หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี:

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

ทำนอง ภูเก็ตพิมพ์. (2551). แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน.

(ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก http://www.thaischool.net/view_tj.php?ID=1203.

ชร สุนทรายุทธ. (ม.ป.ป.). หลักการและทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี : คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

ธรรมรส โชติคุณุชร. (2540). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์

นิคม พันธุ์คำ. (2548). “บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม

มาตรฐาน ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานปฏิบัติการศึกษาในจังหวัด

อุบลราชธานี”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. (สำเนา)

บรรณานุกรม (ต่อ)

- บัญชา อึ้งสกุล. (2542). ผู้บริหารโรงเรียน การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. : ถ่ายเอกสาร.
- บุญเชิด ภิญ โยธอนันตพงษ์. (2521). เอกสารประกอบค สอน ภาควิชาสถิติศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- _____ (2544). แนวคิดการประเมินผลการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. ในหนังสืองานวันสมเด็จพระรัตนราชาสุดา สยามบรมราชกุมารี 12 พฤศจิกายน 2544. กรุงเทพฯ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร
- ปัญญา แก้วกีฐ และสุภัทร พันธุ์พัฒนกุล. (2545). การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนหรือเขตพื้นที่เป็นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). การบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: บั๊กพอยท์รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. (2548). การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (คุษฎีนิพนธ์การศึกษาคุษฎีบัณฑิต: มหาวิทยาลัยบูรพา
- รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. (2551). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิมพ์ครั้งที่ 2: สงขลา นำศิลป์โฆษณาจำกัด
- วันชัย โกลละสุต. (2549). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://www.gotoknow.org/post/334443>
- สมเดช สีแดง. (2545). คู่มือการบริหารโรงเรียนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: ครูสภา ลาดพร้าว
- สมยศ นาวิการ. (2545). ทฤษฎีองค์กร. กรุงเทพมหานคร: อมรการพิมพ์
- เสาวณี ทิพย์วารี. (2548). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น). สำนักงานเขตพื้นที่นครศรีธรรมราช เขต 1
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2540). รายงานการติดตามการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2548). มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2549, น.7) เอกสารสัมมนาคุณงานผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
- สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2551). การบริหารวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร
- สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา และทบวงมหาวิทยาลัย (2545). คู่มือหลักสูตรฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม (ต่อ)

หวน พันธุ์พันธ์. (2548). เทคนิคการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์

Cohen, J.M., and Uphoff, N.T. 1977. **Rural Development Participation: Concepts and Measures for Project Design, Implementation, and Evaluation.** New York: The Rural Development Community Center for International Studies, Cornell University.

Kim, Eung-Gweon. (2001). **The relationships between decision-making participation and job satisfaction among Korean high school teachers.**[Online]. Available : <http://cmu.thailis.uni.net.th/dao/detail.nsp> [2003, June 1].

Olson, David Robert. (1998). A study of teacher participation and the rationality of decision making in site-based managed and nonsite-based managed elementary schools (site based management). [Online]. Available : <http://cmu.thailis.uni.net.th/dao/detail.nsp> [2003, June 1].

Paterno, Philip Robert. (1999). Analysis of the perceptions of school board members and uperintendents regarding teacher participation in decision-making in selected New York schools (schools based management, shared decision-making). [Online]. Available : <http://cmu.thailis.uni.net.th/dao/detail.nsp> [2003, June 1].

Putti, Joseph M. (1987). **Management : A Functioni Approach.** Singapore : McGraw – Hill.

Richardson, Lena Q. (2001). A correlational study of teachers' levels of commitment and their perceptions of shared decision-making in New York City public elementary schools. [Online]. Available : <http://cmu.thailis.uni.net.th/dao/detail.nsp> [2003, June 1].

Schoetzau, Ellen S. (1998). Principals' support for teacher leaders at elementary schools in a large suburban school district in Virginia. [Online]. Available : <http://cmu.thailis.uni.net.th/dao/detail.nsp> [2003, June 1].

Westbrook, Darlene Renfro. (1998). Encouraging teacher leadership : A case study of the teachers participating in the Austin independent school district teacher leadership program. [Online]. Available : <http://cmu.thailis.uni.net.th/dao/detail.nsp> [2003, June 1].

ภาคผนวก ก

รายชื่อคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ดร.รศริน เจริญไชสง	ประธานสอบวิทยานิพนธ์
ผศ.ดร.สุทธิพร บุญส่ง	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ดร.พรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
ดร.อนันต์ เตียวต้อย	ผู้ทรงคุณวุฒิ
ดร.ต้องลักษณะ จิรวัชรารกร	กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

นางธันยาภัทร์ ่องอาจอิทธิชัย	ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี
ผศ.ดร.ประนอม พันธุ์ไสว	หัวหน้าสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
อาจารย์สุกัญญา คล้ายทอง	สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ดร.ต้องลักษณะ จิรวัชรารกร	สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
อาจารย์ชัชอนันต์ มั่นคง	สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ที่ ศธ 0578.02 / 09/8

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

๑๗ มีนาคม 2557

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางธันยาภัทร์ งามอาจอิทธิชัย

เนื่องด้วย นางสาวพจนารถ วาดกลิน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยมี ดร.พรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่ นางสาวพจนารถ วาดกลิน เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง)

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 02 5493207

โทรสาร 02 5775020

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิตศึกษา โทร. 025493207
ที่ ศธ 0578.02/06851 วันที่ 27 มีนาคม 2557
เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม พันธุ์ไสว

เนื่องด้วย นางสาวพจนารถ วาดกลั่น นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับภาระงานด้านวิชาการโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยมี ดร.พรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่ นางสาวพจนารถ วาดกลั่น เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิตศึกษา โทร. 025493207
ที่ ศธ 0578.02 / 068๕ . ๖ วันที่ ๒๗ มีนาคม 2557
เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์สุกัญญา บุญศรี

เนื่องด้วย นางสาวพจนารถ วาดกลืน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับกำเนินงานด้านวิชาการโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยมี ดร.พรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่นางสาวพจนารถ วาดกลืน เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิตศึกษา โทร. 025493207
ที่ ศธ 0578.02 / ๑685 วันที่ 25 มีนาคม 2557
เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุ่งอรุณ รังรองรัตน์

เนื่องด้วย นางสาวพจนารถ วาดกลิ่น นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยมี ดร.พรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่ นางสาวพจนารถ วาดกลิ่น เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิตศึกษา โทร. 025493207

ที่ ศธ 0578.02 / 0685.2

วันที่ 27 มีนาคม 2557

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ชัยอนันต์ มั่นคง

เนื่องด้วย นางสาวพจนารถ วาดกลิ่น นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยมี ดร.พรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่ นางสาวพจนารถ วาดกลิ่น เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ
ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

2.แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำนวน 16 ข้อ
- ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชาการ จำนวน 29 ข้อ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามไว้ ณ โอกาสนี้

พจนารถ วาดกลิ่น

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ อดุสสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่
สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (√) ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน มี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารแบบมีส่วนร่วม	ระดับปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ						
1	ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการคิดริเริ่มวางแผนการดำเนินงาน โครงการ งาน กิจกรรมของสถานศึกษา					
2	ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็นใน โครงการ งานกิจกรรม ของสถานศึกษา					
3	ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกโครงการ งาน กิจกรรม ของสถานศึกษา					
4	ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจระหว่างที่มีการดำเนินงานของสถานศึกษา					
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ						
5	ท่านมีส่วนในการสนับสนุนงบประมาณ บุคลากร แรงงาน สถานที่ ในการดำเนินงานของสถานศึกษา					
6	ท่านมีส่วนในการสนับสนุนงานในสถานศึกษา อย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ					

ข้อ	การบริหารแบบมีส่วนร่วม	ระดับปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
7	บุคลากรในสถานศึกษาแสดงออกถึงความผูกพันช่วยเหลือกันขณะดำเนินงานของสถานศึกษา					
8	ท่านมีความเห็นชอบ และพร้อมให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในการดำเนินงานของสถานศึกษา					
การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์						
9	ผู้บริหารให้การสนับสนุนและจัดให้มีสวัสดิการแก่บุคลากรในสถานศึกษา					
10	ผู้บริหาร ครู ได้รับการยกย่องชมเชยเมื่อผลการดำเนินงานประสบความสำเร็จ					
11	บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษายอมรับข้อผิดพลาดข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา					
12	บุคลากรทุกฝ่ายได้รับการยอมรับนับถือจากการร่วมปฏิบัติงานในสถานศึกษา					
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล						
13	สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่ให้ผู้บริหาร ครู เป็นผู้ประเมินผลงาน โครงการกิจกรรม เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน					
14	ผู้บริหาร ครู ร่วมกันประชุมวางแผนการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา					

ข้อ	การบริหารแบบมีส่วนร่วม	ระดับปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
15	สถานศึกษามีการประเมินผลงาน โครงการ งาน กิจกรรม ของสถานศึกษา หลังการดำเนินงาน โดย บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา					
16	สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลการประเมินการ ดำเนินงานให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้ เพื่อนำไป พัฒนากระบวนการดำเนินงาน					

ตอนที่ 3

แบบสอบถามเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (√) ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน มี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การดำเนินงานด้านวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
งานบริหารวิชาการ						
1	สถานศึกษามีการประชุมเพื่อวางแผนการพัฒนางานวิชาการภายในโรงเรียน					
2	สถานศึกษาได้จัดทำแผนการปฏิบัติงานของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอน					
3	ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องข้องในการจัดหาแบบเรียนเอกสารสิ่งพิมพ์ สำหรับใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้					
4	สถานศึกษามีการนิเทศการสอนช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างเป็นระบบ					
การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน						
5	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน					

ข้อ	การดำเนินงานด้านวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
6	ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดจากการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา					
7	สถานศึกษาได้มีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และมีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง					
8	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้มีการจัดทำหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ในท้องถิ่น					
9	สถานศึกษามีการติดตามและประเมินผลด้านหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้					
การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้						
10	ท่านได้มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
11	ท่านมีการจัดหาและผลิตสื่ออย่างเพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้					
12	ท่านมีส่วนจัดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้ผู้เรียนได้อย่างหลากหลาย					
13	สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน					
14	ท่านได้จัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้					
15	สถานศึกษามีการประเมินผลงานเพื่อพัฒนางานวิชาการ					
16	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงงานด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	การดำเนินงานด้านวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
งานประกันคุณภาพการศึกษา						
17	ท่านเข้าใจถึงสภาพปัญหาการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพของโรงเรียน					
18	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษา					
19	สถานศึกษามีการวางแผนและดำเนินการตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอกให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา					
20	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
21	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง					
งานพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน						
22	ท่านได้ปรับปรุงแผนการสอนหลังการใช้จริงอย่างต่อเนื่อง					
23	ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้					
24	ท่านมีส่วนในการดำเนินการกำหนดการสอน แผนการสอน ตารางสอน บันทึกหลังการสอน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ดีขึ้น					
25	สถานศึกษาส่งเสริมจัดการสอนซ่อมเสริม ด้วยเทคโนโลยีที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนมีความสนใจจนสามารถพัฒนาตนเองได้					

ข้อ	การดำเนินงานด้านวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
26	ท่านจัดกิจกรรม การเรียนการสอนโดยบูรณาการ ความรู้ต่างๆได้อย่างเหมาะสม					
27	ท่านใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆในท้องถิ่นและใช้ภูมิ ปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน					
28	ท่านได้สอนตามวุฒิ ความถนัด ความสามารถและ ประสบการณ์ของท่าน					
29	สถานศึกษามีการสอนซ่อมเสริม นักเรียนที่เรียน อ่อนและสอนเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนเก่ง					

ข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ ในการตอบแบบสอบถาม

ผลการพิจารณาแบบประเมินค่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการ
ของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
1.	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2.	อายุ ☐ ต่ำกว่า 25 ปี ☐ 26 – 30 ปี ☐ 31 – 40 ปี ☐ 41 - 45 ปี ☐ 46 – 50 ปี ☐ 51 – 55 ปี ☐ 56 ปี ขึ้นไป	+1	+1	+1	0	+1	0.60
3.	ระดับการศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4.	ตำแหน่ง ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา ☐ รองผู้บริหารสถานศึกษา ☐ ครูผู้ช่วย ☐ ครู อันดับ คศ.1 ☐ ครู อันดับ คศ.2 ☐ ครู อันดับ คศ.3 ☐ อื่น ๆ ระบุ.....	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5.	ประสบการณ์ในการทำงาน ☐ ต่ำกว่า 5 ปี ☐ 5 – 10 ปี ☐ 11 – 15 ปี ☐ 16 - 20 ปี ☐ 21 - 25 ปี ☐ 26 ปี ขึ้นไป	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

ข้อที่	การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ							
1	ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการคิดริเริ่มวางแผนการดำเนินงาน โครงการ งาน กิจกรรมของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2	ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการระดมความคิด อภิปรายแสดงความคิดเห็นในโครงการ งานกิจกรรม ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3	ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกโครงการ งาน กิจกรรม ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4	ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจระหว่างที่มีการดำเนินงาน ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ							
5	ท่านมีส่วนในการสนับสนุนงบประมาณ บุคลากร แรงงาน สถานที่ ในการดำเนินงานของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6	ท่านมีส่วนในการสนับสนุนงานในสถานศึกษาอย่างเต็มใจและ เต็มความสามารถ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7	บุคลากรในสถานศึกษาแสดงออกถึงความผูกพัน ช่วยเหลือกัน ขณะดำเนินงานของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8	ท่านมีความเห็นชอบ และพร้อมให้ความช่วยเหลือสนับสนุน ในการดำเนินงานของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ข้อที่	การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม	ผลการพิจารณา ของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์							
9	ผู้บริหารให้การสนับสนุนและจัดให้มีสวัสดิการแก่บุคลากรในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
10	ผู้บริหาร ครู ได้รับการยกย่องชมเชยเมื่อผลการดำเนินงานประสบความสำเร็จ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
11	บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษายอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
12	บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาได้รับการขอมข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา	+1	+1	+1	0	+1	0.60
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล							
13	สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่ให้ผู้บริหาร ครู เป็นผู้ประเมินผลงาน โครงการ กิจกรรม เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
14	ผู้บริหาร ครู ร่วมกันประชุมวางแผนการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
15	สถานศึกษามีการประเมินผลงานโครงการ งานกิจกรรมของสถานศึกษา หลังการดำเนินงาน โดยบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
16	สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลการประเมินการดำเนินงานให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้ เพื่อนำไปพัฒนากระบวนการดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ

ข้อ	การดำเนินงานด้านวิชาการ	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
งานบริหารวิชาการ							
1	สถานศึกษามีการประชุมเพื่อวางแผนการพัฒนางานวิชาการภายในโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2	สถานศึกษาได้จัดทำแผนการปฏิบัติงานของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3	ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดหาแบบเรียนเอกสารสิ่งพิมพ์สำหรับใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4	สถานศึกษามีการนิเทศการสอนช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน							
5	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6	ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดจากการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7	สถานศึกษาได้มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและมีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้มีการจัดทำหลักสูตรและสาระการเรียนรู้อื่นๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
9	สถานศึกษามีการติดตามและประเมินผลด้านหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ข้อ	การดำเนินงานด้านวิชาการ	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้							
10	ท่านได้มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
11	ท่านมีการจัดหาและผลิตสื่ออย่างเพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
12	ท่านมีส่วนจัดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้ผู้เรียนได้อย่างหลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
13	สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
14	ท่านได้จัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
15	สถานศึกษามีการประเมินผลงานเพื่อพัฒนางานวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
16	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงงานด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ข้อ	การดำเนินงานด้านวิชาการ	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
งานประกันคุณภาพการศึกษา							
17	ท่านเข้าใจถึงสภาพปัญหาการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
18	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
19	สถานศึกษามีการวางแผนและดำเนินการตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอกให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
20	ท่านมีส่วนร่วมในการการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
21	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
งานพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน							
22	ท่านได้ปรับปรุงแผนการสอนหลังการใช้จริงอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
23	ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
24	ท่านมีส่วนในการดำเนินการกำหนดการสอน แผนการสอน ตารางสอน บันทึกหลังการสอน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ดีขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ข้อ	การดำเนินงานด้านวิชาการ	ผลการพิจารณา ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
25	สถานศึกษาส่งเสริมจัดการสอนซ่อมเสริม ด้วยเทคโนโลยีที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนมีความสนใจจนสามารถพัฒนาตนเองได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
26	ท่านจัดกิจกรรม การเรียนการสอนโดยบูรณาการ ความรู้ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
27	ท่านใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆในท้องถิ่นและใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
28	ผู้สอนได้สอนตามวุฒิ ความถนัด ความสามารถและประสบการณ์ของท่าน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
29	สถานศึกษามีการสอนซ่อมเสริม นักเรียนที่เรียนอ่อนและสอนเสริมแก่นักเรียนที่เรียนเก่ง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

ลำดับ ที่	ชื่อสถานศึกษา	ผู้อำนวยการ	รอง ผู้อำนวยการ	ครู	รวม
1	โรงเรียนวัดท่าพระ	1	2	43	32
2	โรงเรียนวัดราชสิทธิาราม	1	2	22	24
3	โรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี	1	1	20	25
4	โรงเรียนวัดนาคกลาง	1	-	10	12
5	โรงเรียนวัดใหม่พิเรนทร์	1	-	9	16
6	โรงเรียนวัดตีควด	1	-	10	16
รวม		6	5	114	125

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวพจนารถ วาดกลิ่น
วัน เดือน ปีเกิด	22 สิงหาคม 2526
ที่อยู่หรือสถานที่ติดต่อ	14/9 หมู่ 1 ตำบลบางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี 11130
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2548 ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขานาฏศิลป์ไทย คณะนาฏศิลป์และดุริยางค์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พ.ศ. 2556 ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2548 - พ.ศ. 2549 ครูโรงเรียนบ้านบุพราหมณ์อรุณอนุสรณ์ พ.ศ. 2549 - พ.ศ. 2557 ครูโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี

